

ಪ್ರಕರಂಜಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್

1993

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ

- ಪ್ರಕಾಶ್
- ಕಿವ್ವಿ
- ದಂವಿನೀಶ್
- ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ್ ಸಾವರ
- ಸಿ. ಆರ್. ಸತ್ಯ
- ರಾಮಿ
- ಎಂ. ಎನ್. ಕೆ.

ಬರಾ ಪ್ರತಿ : 2 ರೂ. 50 ಪೈ.

With Best Compliments from:

KARNATAKA INSECTICIDES & FUNGICIDES

Plot No. 27-B, II Phase, Peenya Industrial Area

BANGALORE - 560 058

PRODUCTS formulated and sold

- SVR Carbendazim 50% WP ISI marked
- A Broad Spectrum Systemic Fungicide recommended for Coffee Collar Rot, Black Rot & Brown-eye spot.
- Available in 50gms. 100 gms., 500 gms. and 1 kg. at economical prices.
- SVR BHC 50% WP
- Guaranteed quality, Recommended for swabbing stems for control of Coffee White stem Borer.

BAYLETON 25 WP

- Systemic Fungicide for Effective Coffee Leaf Rust Control. (It has the Registered Trade Name of Bayer AG Leverkusen West Germany). Bayleton Technical is imported from West Germany.

Marketed by:

S.V. Rangaswamy & Co. Ltd.

No. 2, III Cross, Kalasipalyam New Extension

BANGALORE - 560 002

ಸಂಪುಟ ೧೧

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೯೩

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

“ಶೇಷಮ್ಮನ ಕಾರು”, ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮನವರ ಮೊದಲ ದಿನಗಳ ಲೇಖನ. ಕೊರವಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬರಹ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ನಾನಿನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನು. ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಲೀಲಾ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಕ್ಕಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಕೃಷಿಮಾಡಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ನೇಹಜೀವಿ, ಶ್ರೀಮತಿ, ಸುನಂದಮ್ಮನವರ “ಸಮಗ್ರ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ” ಪುಸ್ತಕ ಮೊನ್ನೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖಕಿಯರ ಸಂಘ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ, ‘ಯವನಿಕಾ’ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅದ್ಭೂತ ಸಮಾರಂಭ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್ ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸರಳ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ.ಅ.ರಾ. ಮಿತ್ರ, ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್.ಎಸ್. ಪಾರ್ವತಿ ಇವರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮ ಎಂದಿನ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಗೆಗಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನಂದಮ್ಮನವರ ಭಾಷಣ ನಿಜಕ್ಕೂ ‘ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ’ ಪದದ ಜೀವಂತ ನಿದರ್ಶನದಂತಿತ್ತು. ಅವರ ಈ 76ರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬ, ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೊರವಂಜಿ-ಅಪರಂಜಿ ಬಳಗದವರೆಲ್ಲರಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿಯವರಿಗೆ ಆದರದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

—ಶಿವಕುಮಾರ್

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು :	ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಕಿ ಪುಟ
ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೀ. ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ	ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ ಮೆಟಾಟಾಸ್ಟಾಲ್ ರಾಜು	ಪ್ರಕಾಶ್ 4
ಸಂಪಾದಕ : ಶಿವಕುಮಾರ್	ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನ	ಶಿವು 6
ಚಂದಾ ವಿವರ : ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ : 2 ರೂ. 50 ಪೈ. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ 25 ರೂ.	ಹಿಂಗೊಂದು ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ಪುರಾಣ ಡಾ ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ	ದುವಿನೀತ 12 17
ಆಜೀವ ಚಂದಾ : 250 ರೂ.	ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹ್ಯ	ಸೀ. ಆರ್. ಸತ್ಯ 21
ವಿಳಾಸ : ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ 36, 6ನೆಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು 560 003	ಪರಿಮಳ ಬೀರಿ ಪರಿಣಾಮ ಪಡೆಯುವ ಸಮಾಚಾರ 'ಪುಣ್ಯತಿಥಿ' ಆಚರಣೆ	ರಾಮಿ 25 ಎಂ.ಎನ್.ಕೆ. 28
ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ	ತುತೂರಿ	30

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿಸಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೧೧

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೯೩

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಬಾದರಾಯಣರ ಮತ

-ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ೩-೪-೨-೧೯

ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಶ್ರುತಿಯು ನಿಂದಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಧರ್ಮಸ್ಕಂಧಗಳು ಮೂರು ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಸಂನ್ಯಾಸವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಜೈಮಿನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವಿದೆ ಎಂದು ಬಾದರಾಯಣರು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಧರ್ಮ' ಎಂದರೆ ವೇದವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮ. ಇದಕ್ಕೆ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ 'ಧರ್ಮ' (ರಿಲಿಜನ್)ವನ್ನು ಬೆರೆಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮತಾಚಾರ್ಯರನ್ನೇಕೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪೂಸಿ ಪೂಸಿ ಮಾಡುವುದೇಕೆ ?

ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ. ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳ ಹುಟ್ಟುಡಗಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ, ಈಗಲಾದರೂ ಏಕೆ ಚಲಾಯಿಸಬಾರದು ?

ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು ! ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕು ತಾನೇ ?

ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಕಚ್ಚಾಟಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದು ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ವೋಟುಗಳ ಬೇಟೆ; ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಚ್ಚಾಟ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಗುಂಪುಗಳ ಆರೋಪ-ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ ಏನು ಮಜಾ !

ಬಾದರಾಯಣರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿಜವಿರಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸವು ಕಡ್ಡಾಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ !

ಅಪರಂಜಿ ವಿಸ್ಮಯ ಚಕಿತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ.

—ಪ್ರಕಾಶ್

ಭಾರತದ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲ

—ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸುದ್ದಿ

ಅಂದರೆ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲೂ.... ? !

* * *

ಟೆಲಿಕಾಮ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯ

—ಸುದ್ದಿ

ಪಾಪ, ಇದರಲ್ಲಾದರೂ ಯಶಸ್ಸು ಬಂತಲ್ಲ ?

* * *

“ಬೋಫೋರ್ಸ್; ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲ

— ಹಿಂದೂಜ್

“ಭಿನ್ನರಲ್ಲಿ ಒಡಕಿಲ್ಲ : ಕೃಷ್ಣ ಸೃಷ್ಟನೆ”

ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಸುದ್ದಿಗಳು !!

* *

ಭಾರೀ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿದ ಹಲವರು, ಈಗ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ
ಪಾಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರಂತೆ !!

* * *

ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ; ಭರ್ತಿಯಾಗದ ಸೀಟು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ

-ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತು ಬಾಯಿಗಿಲ್ಲ !

* * *

ಶೇಷನ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು, 'ಸಶೇಷನ್' ಎಂದು ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು ? ?

* * *

ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ,
ಅಪರಂಜಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಳಂತೆ !

* * *

ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ಸಾಲ 2.66 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

-ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ -ಸುದ್ದಿ

ಸುದ್ದಿಯ ಬದಲು, ಸಾಲವೇ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು !!

* * *

ಸರ್ಕಾರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಉಪಕರಣ ಮಾರಾಟ ಜಾಲ ಪತ್ತೆ

-ಸುದ್ದಿ

ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಕ್ಕೆ ಮದ್ದೇ ಇಲ್ಲ !

* * *

ಮೆಟಾಟಾಸರ್ಫಲ್ ರಾಜು

- ಶಿವು

ಆ ಸಂಜೆ ಎಂ.ಜಿ. ರೋಡು ಜನಗಳಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ದೀಪಾವಳಿ ಪ್ರಯುಕ್ತವೋ ಏನು ಸುಡುಗಾಡೋ, ಗಿಜಿ ಗಿಜಿ ಜನಸಂದಣಿ. ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಮಾರಾಟದ ಮಳಿಗೆಯ ಹೊರಗೆ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಹೆಂಡತಿ, ಮಗಳು ಒಳಗೆ 'ಷಾಪಿಂಗ್' ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಮೊದಮೊದಲು "ಷಾಪಿಂಗ್" ಅಂದರೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಗ ಬಟ್ಟೆ ಆರಿಸಿ, ಖರೀದಿಸುವುದು ಅಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಸಿ, ಒಂದೆರಡು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಕೊನೆಗೆ, ಬಣ್ಣ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದೋ, ಡಿಸೈನ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೋ ಹೇಳಿ ಹೊರಬರುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು 'ಷಾಪಿಂಗ್' ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ತಿಳಿಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಷಾಪಿಂಗ್ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುವಾಗ ನಾನು ಹೊರಗಡೆಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಅಂದು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನ ಕಾಲೇಜ್ ದಿನಗಳ ಕಡೆ ಹೊರಳಿತು.

ಐವತ್ತರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧ. ಆಗತಾನೇ ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸೌತ್ ಪೆರೇಡ್ ಎಂಬ ಹಳೆಯ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದೆಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂಭ್ರಮ. ಇಲ್ಲಿ, ಈ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ ಮಳಿಗೆ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಹಿಂದೆ ಲಿಬರ್ಟಿ ಚಿತ್ರಮಂದಿರವಿತ್ತು. ಓಹ್! ಎಂತೆಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿಸಿತ್ತು ಈ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳ. "ಬರ್ನಡೀನ್", "ಹೌ ಗ್ರೀನ್ ವಾಸ್ ಮೈ ವ್ಯಾಲಿ", ಜಿಲ್ಲೆ ವೈಲ್ಡರನ "ಸ್ಪಲಾಗ್ 17" ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಲಿಬರ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದು. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಚೆಕ್ಕರ್ ಹೊಡೆದು, ಮಟ ಮಟ ಮಂಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಟಿಕೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಕ್ಯೂ ನಿಂತ ದಿನಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕಳು ಅಖ್ತರ್ ಬೇಗಂ ಎಂಬ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆ. ಸುವಾರು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೂ, ಲೆಪ್‌ಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಜರಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು. ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದ ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಈಕೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಲಂಗು ಲಗಾಮಿಲ್ಲದ ಪಡ್ಡೆ ಹುಡುಗರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರಸವತ್ತಾದ ಕಥೆಗಳು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ್ದವು.

ಟಿಕೇಟ್ ಖರೀದಿಸಿದನಂತರ, ಚಿತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 'ತ್ರೀ ಏಸಸ್' ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕುಳಿತು ಎಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ಸೊ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಂದಿನ ಪರಿಪಾಠ. ಆ ದಿನ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲ್ವರಗತಿಯ ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಸು ಹಾಕಿ ಹಾಡು ಕೇಳುವ ಜೂಕ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಜೂಕ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ನಾಲ್ಕುನೆ ಹಾಕಿ, ಒಬ್ಬ ನೀಗ್ರೊ ಗೊಗ್ಗರು ದನಿಯಲ್ಲಿ, "Number fifty four the house with the bamboo door. bamboo roof and bamboo wall, it's even got a bamboo flour" ಎಂದು ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿದ ಬೊಂಬಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಹಾಡ (?)ನ್ನು ಕೇಳಿದರಂತೂ ಧನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯೂ ನಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗೊಮ್ಮೆ, ಈಗೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ಅದೃಷ್ಟ ಖುಲಾಯಿಸಿ, ಹಾಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರದ ಐದನೆಯ ಟೀಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾಲೇಜ್ ತರುಣಿಯರು ನಮ್ಮಂತೆ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಚೆಕ್ಕರ್ ಹೊಡೆದು ಒಂದು, ಕೂತು, ನಾವು ಹಾಕಿದ ಹಾಡನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿ ಸುತ್ತಾ ಗೋರಂಟಿ ಹಚ್ಚಿದ ನೀಳ ಕೈಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಬಲ್ಲಿನ ಗಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಪುಲ್ಲಗೆ ತಾಳ ಹಾಕಿದರಂತೂ, ಧನ್ಯತೆ, ಸಾರ್ಥಕತೆ, ಕೃತಕೃತ್ಯತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ, ಸಚ್ಚಿದಾ ನಂದ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಒಂದು ಭಾವನಾ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಮತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವೆನೆಂದರೆ ಮೆಟಾಟಾಸರ್ಸ್ ರಾಜು. ರಾಜು ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನಮನೆಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಇವನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹರಿದು, ಪಾದದ ಮೂಳೆ ಮುರಿದು, ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೇಳಿದರೂ "ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮೆಟಾಟಾಸರ್ಸ್ ಮೂಳೆ ಮುರಿಯಿತು" ಅಂತ ಒಂದು ವರ್ಷದ ತನಕ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆ ಹೆಸರೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ರಾಜು ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿ. ಪಾಠಿ ಏನು ಒಂತು-ಪಾಠಕ್ಕಿಂತ ಆಟವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಸಹ ಆಟ ಅನ್ನಬಹುದೇನೋ. ಇರಲಿ.

ನಮ್ಮ ಆಚೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜು ಮನೆ. ಅವರಪ್ಪ, ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಪೇಷಂಟ್ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ನನ್ನ ರಾಜುವಿನ ಗೆಲೆತನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಳೆ ಸೇರಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ರಾಜು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಿನಿಮಾ ಭಕ್ತ. ಹಾಲಿವುಡ್ ತಾರೆಯರ ಹೆಸರೆಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ಬಾಯಿಪಾಠ. ಒಮ್ಮೆ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು,

“ಓವು, ಒಂದು ಅಕ್ಷರವಾಗಲೇಯ ಆಟ. ನಾನು “A” ಯಿಂದ ನಟಿಯ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ನೀನು “B” ಹೆಸರು ಹೇಳಬೇಕು ಯಾರು ಹೆಸರು ಹೇಳು ಕ್ಯಾಗುಲ್ಲವೋ ಅವರು ಸೋತ ಹಾಗೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿ.

“ಆದ್ರೆ ಹೆಪ್ ಬರ್ನ್” ಅಂದ.

ನಾನು “ಬೆಟ್ಟಿ ಡೇವಿಸ್” ಅಂದೆ.

ಹೀಗೆಯೇ, ಕರೋಲ್ ಛಾನಿಂಗ್, ಡೆಬ್ಬೀ ರೇನಾಲ್ಡ್ಸ್, ಎಲಿಜಬೆತ್ ಟೇಲರ್, ಫೇ ಡುನಾವೇ, ಜಿನಾ ಲೋಲೋ ಬ್ರಿಜೆಡಾ - ಎಂದೂ ಮುಂತಾಗಿ ಪಟಾಕಿಸರ ಸಿದ್ಧಿವಂತೆ ಆಟ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಗಾನ್‌ವಿತ್‌ದ ವಿಂಡ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ನಟಿಯಾದ “ವಿವಿಯನ್ ಲೇ” ಹೆಸರು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಾವು W ಮತ್ತು X ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ರಾಜುವಿಗೆ ‘Y’ಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ನಟಿಯ ಹೆಸರು ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಸಂಜೆ ನಾನು ಪಾಠ ಓದುತ್ತಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ, ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಬಾಗಿಲ ಕರೆಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ನಾನು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ರಾಜು ! ಬಾಗಿಲ ಆಚೆಯಿಂದಲೇ “ಯುವೋನ್ ಡಿ ಕಾರ್ಲೋ!” ಅಂತ ಹೇಳಿ ವಿಜಯದ ನಗೆ ಬೀರಿದ.

ನಾನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ “ಝಝಗಬೂರ್” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವನ ತೇಜೋವಧೆ ಮಾಡಿ, ಸಾಗಿ ಹಾಕಿದೆ,

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ,

“ಒಂದು ಒಗಟನ್ನು ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಬಿಡಿಸ್ತೀಯಾ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿ, ನನ್ನ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಕಾಯದೇ

“ಉದ್ದುದ್ದವನೇ, ಉರಿಮುಖದವನೇ, ಸುದ್ದಿ ಹೇಳೋ ಸೊಳೇಮಗನೇ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

ನಾನು ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿದವನಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ “ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ರಾಜೈಯ್ಯಂಗಾರ್ !” ಅಂದೆ. ಅವರು ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಸ್ ರೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ತೆಳ್ಳಗೆ ಎತ್ತರಕ್ಕಿದ್ದು ಸಿಡುಕು ಸ್ವಭಾವದವ ರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜು ವಿಚಲಿತನಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ಇನ್ನೊಂದು ಒಗಟು ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಉದ್ದುದ್ದವನೇ, ಉರಿಮುಖದವನೇ, ಸುದ್ದಿ ಹೇಳೋ ಸೊಳೇ ಮಗನೇ” ಅಂತ ಪುನಃ ಹೇಳಿದ.

“ಯಾಕೋ ರಾಜು ಹೇಳಿದ ಒಗಟನ್ನೇ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲಾ” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

“ಹೌದು ಕಣೋ. ಸೂಳೇ ಮಗನೇ, ಅಂತ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿದರೆ, ಒಂದು ತರಹ ಕಿಕ್ ಬರುತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳ್ತೆ” ಅಂದ. ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದಾಗಿ ನಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಶರಣು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಬಂಧನಗಳಿದ್ದವೋ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಶಬ್ದದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ ಹೋದಂತೆ ಕಂಡಿತು.

ಟಿ.ವಿ. ಇಲ್ಲದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯ ಮನರಂಜನೆಯೆಂದರೆ ರೇಡಿಯೋ, ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳಿಗೆ ರೇಡಿಯೋ, ಸಿಲೋನ್ ಹೆಸರು ವಾಸಿ. ಅಮೀನ್ ಸಯಾನಿ ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಿನಾಕಾ ಗೀತ್ ಮಾಲಾ, ಪ್ರತಿ ಬುಧವಾರ ಸಂಜೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೆ ನಾಡಿನ ಇಡೀ ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ರೇಡಿಯೋಗೆ ಅಂಟಿ ಕೂರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಂತೆ ಅವನ ತಂಗಿಯರಿಗೂ ಹಿಂದಿ ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳ ಹುಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ, ಸಿಲೋನ್ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಡುಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಜು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನೇ.

“ಶಿವು ಇವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಮುಖೇಶ್ ಹಾಡಿರುವ ಆನ್ನಾ ಒರೀ ಹೈ ಹಾಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಡು ನಿಂತ ಮೇಲೂ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹಾಡೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಗುಂಯ್‌ಗುಡುತ್ತಿದೆ. ಏಳು ಘಂಟೆಗೆ ಹಾಡು ಕೇಳಿದ್ದು. ಈಗ ಒಂಭತ್ತೂವರೆ. ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ?” ಅಂತ ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡ. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಬಾ. ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾನಾಗಿಯೇ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಸ್ಕೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದೆ, ಒಂದೆರಡು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಊರಿನ ಹರಟೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು.

“ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಹಮೇ ಉನ್ನೆ ಕಹದೆ, ಹಮೇ ಭೂಲು ಜಾಯೇ. ಆನ್ನಾ ಭರೀಹೈ”! ಅಂತ ಆನ್ನಾ ಬರಿಸ್ಕೊಳ್ಳಾನೇ ಹೇಳ್ತೆ.

ರಾಜುವಿನದು ಮೃದು ಹೃದಯ. ಅನುಕಂಪ ಪ್ರಕೃತಿ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ, “ರಾಜುವಿಗೆ ಹೇಳು ಅವನು ಮಾಡ್ತಾನೆ” ಅಂತ ಹೇಳೋದು ಪಾಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ಸಂಜೆ ರಾಜು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, “ಸ್ಕೂಟರ್ ತಗೊಂಡು ಬಾರೋ ಮಾರ್ಥಾಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು” ಅಂದ.

ನಾನು “ಯಾಕೋ. ಏನು ಸಮಾಚಾರ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಪಕ್ಕದಮನೆ ಅಲಮೇಲು ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ. ರಕ್ತ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಮಾಮಿ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಗ್ರೂಪ್ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ. ಒಬ್ಬೇ ಹೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಜಾರು” ಅಂದ. ಸರಿ ಅಂತ ನಾನು ಸ್ಕೂಟರ್ ತೆಗೆದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟೆವು. ಅವನು ರಕ್ತ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ “ರಕ್ತಕೊಟ್ಟು ಸುಸ್ತಾಗಿದೆ. ಬೀರು ಕೊಡಿಸು” ಅಂದ. ಇದೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಹಚಾರ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ವಿಕೋರಿಯಾ ಬಾರಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಬಾರ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಹತ್ತುಘಂಟೆ. ಗೇಟಿನ ಆಚೆ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕಿ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡುಗುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು. ನಾವು ಅವಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಡೆದು ಹೋದಾಗ ಅವಳು ನಮ್ಮತ್ತ ದೀನತೆಯಿಂದ ನೋಡಿದಳು. ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಉತ್ಸಾಹವಾಗಲೀ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ರಾಜು ಒಮ್ಮೆಲೆ ತಾನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಹಸಿರು ಕಾಲೇಜ್ ಬ್ಲೇಸರ್ ತೆಗೆದು ಮಗುವಿಗೆ ಹೊದಿಸಿದ, “ಶಿವು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡು” ಅಂತ ನನ್ನಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ದಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ಕೂಟರ್ ಪಿಲಿಯನ್ ಏರಿದ. ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬಿಡುವವರೆಗೂ ನಾನು ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ರಾಜು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ವೆರಾಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಜುವಿನ ತಂಗಿ ಯಶೋದಾ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಯಶೋದಾ ಬೊಗಸೆಗಳನ್ನೆಣೆ ಜೆಲುವೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಹು ಸಲಿಗೆ, ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ,

“ನೀನು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ರಾಜು ಜೊತೆಗೆ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತೀಯ. ಇವತ್ತು ನನ್ನೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗು ಶಿವು” ಅಂತ ಕೇಳಿದಳು.

“ನನ್ನ ಸ್ಕೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೇ ಹೋಗುಕ್ಕೆ ಆಗೋದು. ಮೂರು ಜನ ಆಗೋಲ್ಲವಲ್ಲ” ಅಂದ. ಯಶೋದಾ ಒಂದು ತರಹಾ ನಕ್ಕು ಒಳಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದಳು. ರಾಜು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಯಶೋದಾ ಜೊತೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಭಾಷಣೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

“ಪೆದ್ದು ನನ್ ಮಗನೇ!” ಅಂದ ರಾಜು.

ರಾಜುವಿನೊಂದಿಗೆ ನ್ಯೂ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಒಂದು ಚಿತ್ರದ ಸಂದರ್ಭ ಇಂದಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಿದೆ. ಚಿತ್ರ— “The Night of the Iguana”. ಏವಾ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್, ರಿಚರ್ಡ್ ಬರ್ಟನ್ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ

ಗಳಲ್ಲದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಟಿ ಡೆಬೋರಾ ಕಾರ್ ಪೋಷಕ ನಟಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಳು. ಅಂದು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ನಾವು ಆರೂವರೆ ಪೋಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಚಿತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸ್ಯಾಟ್ ಕಿಂಗ್ ಕೋಲ್ ಹಾಡಿದ "It's Just a Fascination, I know" ಎಂಬ ಗೀತೆ ತೆರೆಯಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿತ್ರ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು. ಏಕಾ ಗಾರ್ಡ್‌ನರ್‌ಳ Supressed Sexiness, ಬರ್ಟನ್‌ನ ಅತ್ಯಂತ ಕುಶಲ ನಟನೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹೃದಯದ ತಂತುಗಳನ್ನು ಮೀಟುವಂತಿದ್ದ ಡೆಬೋರಾಳ ನಟನೆ ನಿಪುಣತೆ, ಇವು ಗಳೆಲ್ಲದರ ಮಾದಕತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ತಟಕ್ಕನೆ ಮಧ್ಯಂತರದ ಕರೆಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಹೊರಗೆ ಸಣ್ಣಗೆ ಸೋನೆ ಮಳೆ. ಥಿಯೇಟರಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಹಾರ ತಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಒಂದು ಕಾರಿಡಾರ್ ಇದ್ದು ಓಡಾಡುವವರಿಗೆ ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಿಡಾರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಟೋಕನ್ ಖರೀದಿಸಿ, ಕಾಫಿ ಪಡೆದು, ರಾಜುವಿನೊಂದಿಗೆ ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದ ನನಗೆ ಆ ಮಧುರ ಸಂಜೆಯ ಸವಿನೆನಪು, ರಾಜು ನನಗೆ ನೀಡಿದ ಆಜೀವ ಬಳುವಳಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜು ಈಗಿಲ್ಲ, ಅವನು ತೀರಿಕೊಂಡು ದಶಕಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ, ಆಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದ ರಾಜು, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ, ಅನಂತರ ಕೆಲಸ ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ನೀಗ್ರೋ ರೌಡಿಗಳ ಗುಂಪೊಂದನ್ನು ಸೇರಿದ್ದ ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ರೌಡಿ ಹೊಡೆದಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಸೈಕಲ್ ಚೈನಿನಿಂದ ಬುರುಡೆ ಸೀಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತ ಸುದ್ದಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಂಬ ಈ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕುರುಡು ವಿಧಿ ರಚಿಸಿದ್ದ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತ್ಯುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯ, ರೋಷ, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ ಕೋಪ, ಈ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ನಾನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯ ಕುತೂಹಲದ ಹಂತ ತಲುಪಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜುವಿನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಾಗ "ಈ ದೇವರೆಂಬುವನಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಿಲ್ಲಿ ವೈಲ್ಡರ್ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತ್ಯು ರೈಟರ್ ಸಿಗಬಾರದೇ. ಸುಮ್ಮನೆ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆ ಸ್ಥಿತ್ಯು ಗಳನ್ನ ಬರೀತಿದಾನಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ?" ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ತಕ್ಷಣವೇ ಮಾರ್ಡನಿ ಕೇಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು.

"ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಗೂಬೆ ತರಹಾ ನಿಂತಿದ್ದೀರಾ?" - ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ನಾಲಿಗೆಯ ಚಾಟಿಯೇಟು ಪುನಃ ನನ್ನನ್ನು ಎಂ. ಜಿ, ರೋಡಿನ ಗಿಜಿ ಗಿಜಿ ಜನಸಂದಣಿಗೆ ಧಡಕ್ಕನೆ ನೂಕಿತು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಯ ಒಳ ಹೊಕ್ಕು, ಬಿಲ್ಲು ತೆತ್ತು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಹಿಡಿದು ಹೊರಬಂದೆ.

ಒಂದು ಸಂದರ್ಶನ

ದುವಿನೀತ

ಅವು ಹೇಗಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದೈನಂದಿನ ಗೋಜಲು ಗಡಿಬಡಿಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಯಾಗಿರ ಬಹುದು. ರೆಪ್ಪೆ ಹೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ: ಅದು ಮಾನವ ಮಾರ್ಜಾಲ ಮುಖದ ಮುಂಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ತಲೆಯಿಲ್ಲ, ಕತ್ತಿಲ್ಲ, ಮುಂಡ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲ.

‘ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಬಂತು’ ಎಂದು ಕೇಳಿತು ಅದು.

ನಾನು - ‘ನನ್ನದು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ’ ಎಂದೆ.

ಮಾನವ ಮಾರ್ಜಾಲಮುಖ- ನಾನು ಏನು ? ಏತರ ಸಂಕೇತ ?

ನಾನು - ಮಧ್ಯಯುಗದ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು, ಮಾಟ, ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡ ಬಂದರೆ ಅಪಶಕುನ.

ಮಾ.ಮಾ - ಇದು ಇಂದಿನ ಕಾಲ.

ನಾನು - ಸರಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನು ಓದಿದ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದ ಎರಡು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು ಜಾರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ಹಾಗಾದರೆ ಹಾವು ?

ನಾನು - ಅದು ಸೆಕ್ಸ್ ಸಂಕೇತ. ಬೆಕ್ಕು ಜಾರಬುದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತ.

ಮಾ.ಮಾ- ಒರಿಜಿನಲ್ ಐಡಿಯಾನೋ ?

ನಾನು - ಸಾರಿ, ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಅಹಲೈಯ ಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಇಂದ್ರನೊಡನಿರುವಾಗ ಗೌತಮ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇಂದ್ರ ಬೆಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಗೌತಮ ಏನದು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅಹಲೈ ಮಜ್ಜಾರ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಹಾಗೆಂದರೆ ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನನ್ನಜಾರ ಅಂತರ್ಥ. ಐಡಿಯಾಗಳು ಒರಿಜಿನಲ್ ಆಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾ.ಮಾ- ಏನೋ ಭಾರೀ ಪದಸ್ಥಾನ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೀ ! ನೀನು ಒಳ್ಳೆ ಲೇಖಕ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಬಂದೆ. ಹಾಗೆ ಒರುವಾಗ ಕೆಲವರು ನಿನ್ನ ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ನಾನು - ನಿಜ. ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದ ಕ್ಕಿಂತ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹಿಡಿತ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೇಲು.

ಮಾ.ಮಾ- ನನಗೆ ನಗು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು - ನನಗೂ ಅಷ್ಟೇ.

ಮಾ.ಮಾ- ನನಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಲು ಹೀಗಂದೆಯೋ ?

ನಾನು - ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಅಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡನಂತೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ನಾನು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಗೆಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಂದೆ.

ನಾನು - ಚುನಾವಣಾ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ಕೇಳು. ಹತಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂದ ಕೆಲಸ ಗಾರನಿಗೆ ಹೊತಾರೆ ಬಾ ಅಂದರಂತೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕಾಯಿ ಇದ್ದು ಹಾಗಲ್ಲವೇ ?

ನಾನು - ಚುನಾಯಿತರಾದವರನ್ನು ನೆವ ಹೇಳಿ ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಮಾ.ಮಾ- ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

ನಾನು - ನೆರೆಮನೆಯವಳು ಅಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು ಅಂತ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಳು ಉರುಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳಂತೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೆದ್ದಾರು ?

ನಾನು - ನಮ್ಮ ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಹೇಗಿದೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ. ಬರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತಿರಬೇಕಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತೀ ಎಂದರು.

ಮಾ.ಮಾ- ಅವರು ಶುದ್ಧ ದಡ್ಡರು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾನು - ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬೆಲೆಯಿದೆ. ರಕ್ಷಣೆ, ಅನುವಾತಿ, ಸಹಕಾರ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ

ನಾನು - ನನ್ನ ಬಳಿ ಸೂಟ್‌ಕೇಸೇ ಇಲ್ಲ.

ಮಾ.ಮಾ- ನಿನಗೆ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದೀ

ನಾನು - ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಸುಂಕ ಪಾಪ.

ಮಾ.ಮಾ- ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಪಾಪಿಯೋ ?

ನಾನು - ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ನಾನು ಗೆಲ್ಲಲೇ ಬೇಕು.

ನಾನು - ನನಗೇನು ಹೇಳುತ್ತೀ, ಯಾರು ಗೆದ್ದರೇನು ಸೋತರೇನು ಪ್ರಜಾ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಭಂಗ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ.

ಮಾ.ಮಾ- ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಾಸ್ತ್ರ ಸೆಕ್ಕುಲರಿಸಂ

ನಾನು - ಕ್ಷಮಿಸು, ನಾನು ತಿರುಮುರುಗು ಬುದ್ಧಿಯವನೋ. ಸಿನಿಕನೋ, ಕುಹಕಿಯೋ ಇರಬೇಕು. ಆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಎಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾ.ಮಾ- ನೋಡು ಎಷ್ಟು ಪತ್ರಕರ್ತರು ಸೆಕ್ಕುಲರಿಸಂ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು - ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೋ, ಬೆಚ್ಚುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೆಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ.

ಮಾ.ಮಾ- ನಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಗತ ಮೌಲ್ಯ ...

ನಾನು - ಎಲ್ಲಾ ಚರಂಡಿಗೆ ದಬ್ಬಿದ್ದೀಯೋ ?

ಮಾ.ಮಾ- ನಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಗತ ಮೌಲ್ಯವಾದ

ನಾನು - ಯಾವುದು? ಆತ್ಮ ಘಾತಕ ತನವೇ. ಸ್ವಜನ ದ್ರೋಹವೇ? ಬಲಿದಾನ ಅಂತ ಒಂದು ನಾಟಕ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಓದಿದ್ದೀಯಾ ?

ಮಾ.ಮಾ- ನನಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ.

ನಾನು - ಅಂತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ. ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯೋ ?

ಮಾ.ಮಾ- ನಾನು ಗೆಲ್ಲಲೇ ಬೇಕು

ನಾನು - ಯಾರು ಬೇಡ ಅಂದವರು. ಆದರೆ ನಾಡು ಹೇಳುತ್ತದೆ ನಾನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ನನ್ನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವವರು ಬರಬೇಕು.

ಮಾ.ಮಾ- ನಾನು ಇದ್ದೇನಲ್ಲಾ. ನನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ

ನಾನು - ಯಾರವರು ?

ಮಾ ಮಾ- ಮಾನವ ಮಾರ್ಜಾಲರು

ನಾನು - ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂಬತ್ತು ಬಾರಿ ಪಕ್ಷವನ್ನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದವರೇ ?

ಮಾ.ಮಾ- ಛೇ.ಛೇ. ನಾವು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ....

ನಾನು - ದುರ್ಬಲ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸುತ್ತೀರೋ ?

ಮಾ.ಮಾ- ನೀನು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಪೀಡಿತ. ಅದೇನದು ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದೆಯಲ್ಲಾ. ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಅಂತಾ ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೋ ?

ನಾನು - ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಬೆದಕುತ್ತೀ, ಆದರೆ ಮಟ ಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಆಲ್ಲವೇ ?

ಮಾನವ ಮಾರ್ಜಾಲ ಮುಖದ ಒಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಂಗೈ ತೋರಿತು. ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಹಾಗೇ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಮಾ.ಮಾ- ವಿ, ಹ್ಯಾವ್ ಜಾಯಿನ್ಸ್‌ಡ್ ...

ನಾನು - ಏನನ್ನು ?

ಮಾ.ಮಾ- ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ರಾಜಕೀಯದ ತಂಟೆಯೇ ಬೇಡ. ಈ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳದ ಮಹಾಮಾಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಸ್ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಕಾಲ. ದುಂದ: ವೆಚ್ಚ ಸಲ್ಲದು ಅಂತ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು - ಓಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಲು ತಗಲುವ ಖರ್ಚನ್ನು ವಿಕೋಪ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರೆದು ?

ಒಂದು ದಿನದ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳ ಸಂಜೆ ಕೊಟ್ಟರಾಯಿತೇ ? ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗಿಂಬಳವನ್ನಾದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಯ ಹೊಸ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಖರ್ಚು ಕಳೆದು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಮಾ.ಮಾ - ಹಾಗಾದರೆ ... ..

ನಾನು - ಇನ್ನಾದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಇಂತಹ ಕುಂಟು ಆರೋಪಗಳು ಬೇಡ.

ಮಾ.ಮಾ - ಇದು ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೋ ?

ನಾನು - ಹಾಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಗೊಣಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅಹ್ಲೆ. ಭೂಕಂಪ ಆಯಿತು ಅಂತ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು, ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು, ಉಸಿರಾಡುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಬಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸಿನಿಮಾ, ಟೀವಿಗಳ ಮುಂದೆ ಜನ ಜಂಗುಳಿ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ಥಕವೋ ?

ಮಾಮಾ- ಹಾಗಾದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಏನಾಗಬಹುದು ಅಂತಿ ?

ನಾನು - ನಮಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ

ಮಾ.ಮಾ- ಈ ಮತೀಯರು, ಭಿನ್ನಮತೀಯರು ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ?

ನಾನು - ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಬೇಕಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಾ.ಮಾ- ಇವೆಲ್ಲಾ ತರಲೆ ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ?

ನಾನು - ತರಲೆಯನ್ನು ಮೈಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಹಿಂಗೊಂದು ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ಪುರಾಣ

ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಾದರ

ಶ್ರಾವಣ ಬಂತೆಂದರೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಪುರಾಣಗಳ ಸುಗ್ಗಿ. ಗುಡಿ - ಗುಂಡಾರಗಳ ಹಜಾರಗಳಿರಲಿ ಚಾವಡಿ ಕಟ್ಟಿ. ಗೌಡ-ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳ ಮನೆಯ ವರಾಂಡ, ಚಾವಣಿಗಳಿಗೂ ಈಗ ಪುರಾಣ ಕೇಳುವ ಕುಂಡಿಗಳ ನಂಟು. ಪುರಾಣ--ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆಂದೇ ಅವತರಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳ ಮಾತಿರಲಿ, ಬಸವನೆಂದರೆ ಪಾಪ: ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಓಡುವುದು ಪುಣ್ಯ: ಎಂದೇ ವಚನಿಸುವ ತಿಪ್ಪೇ ಮಠದ ಪೆದ್ದಯ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳೂ ಈಗ ಕ್ಷಣಬಿಡುವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬೀಜಿ. ದುಂಡು ಕುಂಕುಮವಿಟ್ಟು ಲಲನೆಯರ ಹಣೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ತಗುಲಿದಾಗ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಅಮೃತ ಹಸ್ತಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡುವ ತಿಂಗಳ ಭಾಗ್ಯ. ಪುರಾಣ ಕೇಳಿ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತರಾಗುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮೂರ ಜನರ ಪಾಲಿಗೆ ಶ್ರಾವಣದ ತುಂಬ. ನಂತರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ನಿಧಾನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಇಡೀ ವರ್ಷ.

ಕಟ್ಟಿ ಚಾವಡಿ, ಚಾವಣಿಗಳೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಊರ ಗೌಡರ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪುರಾಣವೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು. ಗೌಡರ ಮನೆ ನಡೂ ಊರಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ, ಗೌಡರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರ ರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಜನರ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೈನೆರೆದ ಎಣ್ಣೆ ಬಸಿಯುವ ಎಳೆ ಹುಡುಗಿಯರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಚರ್ಮದ ಮುದುಕಿಯರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗೌಡರ ಸಮತಾವಾದಿ ಮನೋಧರ್ಮವೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಗೌಡರ ವರಾಂಡ ತುಂಬಿ, ಹೊರಗಡೆ ಓಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇವಿನ ಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಯವರೆಗೂ ಜನ ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪುರಾಣ ನಿತ್ಯ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಸಾಗಿ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮುಗಿದು ಪರಸಾದ ತಿನ್ನುವವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕದಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನೆಯ ಪುರಾಣಕ್ಕೇ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಮೀಸೆ ನೀವಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೌಡರ ರುಝಿ ಧೋತಿ ಹಾಗೂ ಗಂಜೀಪರಾಕು ಇನ್ನೂ ಗರಿಗರಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಿಂಗಿರುತ್ತಿರಲು ಊರಿನಲ್ಲ ಜನ ಪುರಾಣ ಕೇಳಿ ಪಾವನರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಊರಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀಮಂತನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನ ಮಗ ನಿಂಗಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಆ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಿದ್ದ. ಬೇರಾರೂ ಅವನನ್ನು ವಂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ನಿದ್ಧೆಯೇ ಅವನ ಪರಮ ವಂಚಕನಾಗಿತ್ತು. “ಏ ಕತ್ತೆ ಸೂಳೇ ಮಗ್ಗೆ, ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತೇ ಕಳ್ಳುಂಬ ತಿಂದು ದುಸ್ಸಂತ ನಿದ್ಧೀ ಮಾದ್ದೀಯಲ್ಲಲೇ ?” ಅಂತ ತನ್ನಪ್ಪ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದನಾದರೂ ನಿಂಗಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ತೋರಿದವನಲ್ಲ.

ಈ ಸಲ ಅಪ್ಪನ ವತಾವತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು. ನಾಲ್ಕರು ದಿನ ಅದೂ ಇದೂ ನೆವಹೇಳಿ ಗಡಂಚಿ, ಗಳಿಗೆಗಳ ಸಂದಿ-ಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ನಿದ್ಧೆ ಮಾಡಿದ. ಒಂದು ದಿನ ದನ ಕಾಯ್ದಂತೆ ತನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ನಿಂತ ಅಪ್ಪನ ಕಣ್ಣುಪ್ಪಿಸಲಾರದೆ ನಿಂಗಣ್ಣ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪುರಾಣಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಯ್ತು. ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನ ಮಗ ನಿಂಗಣ್ಣ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೂ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾದ ಅವರಿಗೆ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾವಹಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಪುರಾಣ ಇನ್ನೇನು ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು, ಕಟ್ಟೆಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ತಳವೂರಿದ ನಿಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ನಿದ್ಧೆ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇಂದೇ ಪುರಾಣಾರಂಭಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಕಟ್ಟೆಯ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇವಿನ ಮರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಅದರ ಬೊಡ್ಡೆಗೆ ಅಂತು ಕುಳಿತ.

ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪುರಾಣದ ಜಗುಲಿ ಏರಿದರು. ಉತ್ಸಾಹಭರಿತರಾದ ಸದ್ಭಕ್ತ ಪುರಾಣಶ್ರವಣಗಣ “ಜಯಾ ಮಂಗಳ ಜಯನಮ ಪಾರ್ವತೀ ಪತೀ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ” ಎಂದು ಒಕ್ಕೊರಳಿನ ಮಂಗಳಾರಂಭ ಕೂಗಿದರು. ಬೇವಿನ ಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಗೆ ಅಂತು ಕುಳಿತಿದ್ದ ನಿಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಆ ಮಂಗಳ ಕೂಗು ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿ ದಂತಾಯ್ತು. ಓಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೀಸಿಬರುತ್ತಿದ್ದ ತಂಗಾಳಿ ಆ ಜೋಗುಳಕ್ಕೆ ತಂಪಿನ ನವಿರ ಸವರಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿತಕರ ವಾಯ್ತೇನೋ, ಒಂದೆರಡೇ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂಗಣ್ಣ ಬಾಯಿತೆರೆದು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಗೊರಕೆಯ ನಿದ್ಧೆ ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. ಅತ್ತ ಪುರಾಣವೂ ಆರಂಭವಾಯ್ತು, ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು, ಮುಗಿಯಿತು ಕೂಡ. ಮಂಗಳಾರತಿ ಆಯ್ತು.

ಪರಸಾದ ಹಂಚುವ ಗೌಡರ ಆಳುವುಗ ಬೇವಿನವಾರದವರೆಗೂ ಬಂದ. ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ನಿಂಗಣ್ಣನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಚುರಾಮುರಿ-ಕೊಬ್ಬರಿ ತುಣುಕಿನ ಪರಸಾದ ಹಾಕಿ ಮರಳಿದ. ಈ ಗದ್ದಲ ಕೇಳಿ ಗಿಡದ ಹಿಂಬದಿ ಮಲಗಿದ್ದ ನಾಯಿಯೊಂದು ಚಟಕ್ಕನೇ ಎದ್ದು ಪಟಪಟ ಕವಿ-ಮೂತಿ ರುಂಡಿಸಿ ಮುಂದೋಡಿ ಮರೆಯಾಯ್ತು.

ಮಗ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಪುರಾಣ ಕೇಳಿ ಬಂದನಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ನಲ್ಲ, ಎಂದು ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ. ಆ ಖುಷಿಯಲ್ಲೇ ಆತ ಮರುದಿನ ಹೊತ್ತು ಮೂಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ “ಪಂಗಿತ್ತಲೇ ನಿಂಗೂ ಪುರಾಣ?” ಎಂದು ಧ್ವನಿಯೇರಿಸಿಯೇ ಕೇಳಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೆಂದು ಅವಸರದಿಂದ ನ್ಯಾರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿಂಗಣ್ಣ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರಿಸಿದ “ಅದರೌವ್ವ, ಪುರಾಣ ಉಪ್ಪುಪ್ಪಾಗಿ ಭಾರೀ ರುಚಿ ಇತ್ತಪಾ, ಇವತ್ತು ಸಂಜೀಕಡೆ ನಾ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕೇನಿ. ನೀಯೇನೂ ಇನ್ನ ಬೈಯ್ಯೊದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.”

ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ದಿಗಿಲು. ಪುರಾಣ ಉಪ್ಪುಪ್ಪಾಗಿರಾಕೆ ಹೆಂಗ ಸಾಧ್ಯೆತಿ? ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಆತನಿಗೆ. “ಏನಲೇ ಹಂಗಂದ್ರ ? ಅದೇನ್ ತಿನ್ನೋದೋ ಕೇಳೋದೋ ?” ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ.

“ನಿಂದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಠೀನಪಾ. ಅದ್ನ ತಿಂದು ರುಚಿ ನೋಡಿದವ ನಾನು ಹೇಳಿದರೂ ನಂಬವಲ್ಲಿ ನೀನು. ಬೇಕಂದ್ರೆ ಇವತ್ತು ನೀನೂ ಬಂದ ನೋಡು” ನಿಂಗಣ್ಣ ಅಪ್ಪನನ್ನೂ ಪುರಾಣಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ.

‘ನಿದ್ದೆ ಬಡಕ ನನ್ನಗ, ಪುರಾಣ ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ಇತ್ತಂತ ಹೇಳ್ತಾನ. ಏನಾತೋ ಏನೋ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗ್ಲಿ. ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಂಟಾನಲಾ ಅದ ದೊಡ್ಡದಾಗೇತಿ’ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡ ಸಂಗಣ್ಣ “ನಾ ಭಾಳ ವರ್ಷ ಪುರಾಣ ಕೇಳೇನಪಾ, ನೀನ ಹೋಗಿ ಬಾ ಹೆಂಗರ ಇರ್ಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದ.

ಅಂದು ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ನಿಂಗಣ್ಣ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಉಂಡು, ಹೊರಗಿ ಹಾಕಿ ಗೌಡರ ಮನೆಯತ್ತ ನಡೆದ. ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಾರ್ಥಿಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಬರತೊಡಗಿದ್ದರು. ಯಾರಾದರೂ ಬೇವಿನ ಬೊಡ್ಡ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಾರೆಂದುಕೊಂಡ

ಸಂಗಣ್ಣ ಜೇಗಜೇಗನೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕುಂಡೆ ಬುಡಕ್ಕೆ ಒದಿಸಿತ್ತು ಹುಲ್ಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು
ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂಚುಕುಳಿತ. ಸ್ವಲ್ಪೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನ ಮಂಗಳಾಚರಣೆ
ಯೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಯ್ತು. ಜನ ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಪುರಾಣ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನ
ರಾದರು. ಸಂಗಣ್ಣ ಆ.... ... ಎಂದು ಬಾಯಿ ತೆಗೆದು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆ
ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿದ.

ಮಗನ ಉತ್ತರದಿಂದ ದಿಗಿಲಾಗೊಂಡಿದ್ದ ಸಂಗಣ್ಣ 'ಈ ಮಗ. ಪುರಾಣ
ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ಅಂದದ್ದಾದ್ರೂ ಹೆಂಗ ?' ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆತನಿಗೆ
ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ಬಂದು ದೂರದ ವಾರೆಗೋಡೆಯ ಕವನೆಳ್ಳಿರಲ್ಲಿ ಮರೆಗೆ ನಿಂತು
ನೋಡತೊಡಗಿದ.

ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓಡಿಬಂದ ದೊಡ್ಡ ಬಿಡಾಡಿ ನಾಯಿಯೊಂದು
ಬೇವಿನ ಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದದ್ದೇ ಒಂದು ಹಿಂಗಾಲನ್ನೆತ್ತಿ ಚಿಲಕ್.
ಚಿಲಕ್, ಚಿಲಕ್ ... . ತೀರ್ಥ ವಿಸರ್ಜಿಸತೊಡಗಿತು, ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿದ
ವ್ಯಕ್ತಿ ಅರಬಡಿಸಿ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಗಟ ಗಟ ನೀರು ಕುಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮರಕ್ಕೆ
ಅಂತು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸಂಗಣ್ಣ ನಾಯಿಯ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಸೇವನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ.
ಮಗನ ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ಪುರಾಣದ ರಹಸ್ಯವನ್ನರಿತ ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣ "ಛೂ
ಇವನೊವ್ವ, ಇದನಾ ಇಂವ ಹೇಳಿದ್ದು ! ಛೂ...ಛೂ... ಛೂ...." ಎನ್ನುತ್ತ
ನಿಂತಲ್ಲಿಂದಲೇ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದ. ಗದ್ದಲ
ಮಾಡಿದರೆ ಹರಾಜಾಗುವ ಮಾನ ಯಾರದು ?

ಪುರಾಣ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಸಾಹುಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನ ಮಗ
ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ ಅದರ ಉಪ್ಪುಪ್ಪು ರುಚಿಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ.

ಸೋ ವಾಟ್ ?

ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಜಳಕ
ಮಾಡ್ತಾನಂತೆ ಕೊಳಕ

ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹ್ಯ

—ಸೀ. ಆರ್. ಸತ್ಯ

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏರುಪೇರು ಇದ್ದಿದ್ದೇ. ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಏನಾದರೂ ಖಾಯಿಲೆ. ಕಸಾಲೆ. ಆರ್ಪೆಟಿಸ್, ರ್ಡಿಯೂಮ್ಯಾಟಿಸಂ ನಗಡಿ, ಅಲರ್ಜಿ ಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿ, respectively ಹೀಗಾಗಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗ ಗಳ ನಂತರ, ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಅಲೋಪತಿ, ಆಯುರ್ವೇದ, ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಮತ್ತು ಉನಾನಿ ದಾರಿ ಹಿಡಿದೆವು, respectively. ಇದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಖರ್ಚು. ಬರೋ ಸಂಬಳಾನ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಾವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಮೊದಲಿಗೇ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋ ಆಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬದುಕಬೇಕಲ್ಲ!

ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಾನು ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪೋಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಔಪಧಿ ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಪ್ಪಾ ಅಂತ. (ಹೋಲ್‌ಸೇಲಿ ನಲ್ಲಿ ತೊಗೊಂಡರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿಯಾದರೂ ಸಿಗಲ್ಲವೆ?). ದೇವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕರೆ ತಲುಪಿತು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಒಂದು ದಿನ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಹೀರಾತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

“ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹ್ಯ! ಇದೀಗ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ!! ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚೈತನ್ಯ ಪಂಡಿತರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೋಟೆಲ್ ಸ್ವರ್ಗಾನಲ್ಲಿ (ಆನಂದರಾವ್ ಸರ್ಕಲ್ ಬಳಿ) ರೂಮ್ ನಂ. 11ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಖಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೂ ಮಂಗಮಾಯವಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಲೇಹ್ಯ ಈಗಾಗಲೇ ಅಮೇರಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು ಈಗ ನೋ ಸ್ಪಾಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ!”

ಸರಿ ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಸಂಸಾರಮೊಂದಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಾಲಿ ಬಂದಿಳಿದೆ. ಪಂಡಿತರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕುತಲೆಗಳನ್ನೂ ಎಣಿಸಿ. ನಾನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಒಳಕೋಣೆಗೆ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಹೇಳೋಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೋದಳು. “ಇದು ಬರೀ

ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ರೀ. ಲೇಹ್ಯಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಇರಬೇಕು" ಅಂತ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಉಸುರಿದಳು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲೇ ಪಂಡಿತರ ಕರೆ ಬಂತು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಳಗೆ ಹುಗ್ಗಿದ್ದೆ.

ಪಂಡಿತರು ಅಜಾನಭಾಹು. ಮೀಸೆ, ಗಡ್ಡೆ, ಜುಟ್ಟು, ಚಿನ್ನದ ಸರ, ದೊಡ್ಡ ಕುಂಕುಮ, ಜುಬ್ಬ, ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ಟೈಪು. ಪಪ್ಪದ ಉಂಗುರ, ಕೈನಲ್ಲಿ ಟೈಟಾನ್ ವಾಚ್ ಬೇರೆ. ವಯಸ್ಸು ತೀರ ಜಾಸ್ತಿ ಏನಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪಯಸ್ಸೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಪಂಡಿತರು ನನ್ನನ್ನೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಆಮೇಲೆ ಮುಖ ಸಡಿಲಮಾಡಿಕೊಂಡು "ಏನಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲ?" ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸಿ ವರು. ಸರಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಟೀಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ರುಗಳನ್ನ on ಮಾಡಿದ್ದೆ, respectively. ಎಲ್ಲಾನೂ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. "ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಸುಧಾರಿಸ್ತು ಅಂತ ಈಗಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡು ಬಿಡಿ. ನಮ್ಮ ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹ್ಯ ನಿಮ್ಮ ತರಹ ಸಂಸಾರಕ್ಕೇ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಕೇ.ಜಿ. ಡಬ್ಬ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲ ಆಹಾರ ತೊಗೊಂಡು ಎರಡು ಸ್ಲಾನ್ ತಿನ್ನಿ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ. ಮುಂದಿನ ಸಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ನೋಡಿ" ಅಂತ ಆದೇಶಿಸಿದರು. ಲೇಹ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತಲೇ ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆವು.

ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ ಅಂತೀರಿ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಖಾಯಿಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಯವಾಯ್ತು ಅದರೆ ನೀವು ನಂಬೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ! ತ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳೋಣ ಅಂತ ಅದೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈಚೇಚೆಗೆ ಹೋದೆ. ಪಂಡಿತರು, "ಓಹೋ! ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ. ತುಂಬಾ ಮೈ ತುಂಬೊಂಡಿದೀರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯೋದೇ ಕಷ್ಟ!" ಅಂತ ನಗೆಯಾಡಿ, "ಅಂದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಯಾರು ಅಂತ ನಿಮಗೆ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ?" ಅಂತ ಕೇಳಿದರು.

"ನೀವು ಚೈತನ್ಯ ಪಂಡಿತರಲ್ಲವೇ?" ಅಂದೆ, ಪೆದ್ದಾಗಿ.

"ಪೆಕ್ರೆ ಮುಂದೇದೆ. ನಿನ್ನ ಚೆಡ್ಡಿ ಡೋಸ್ತಿ ಸಿಂಗಾ ಕಣೋ. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡು" ಅಂತ ಅಂದ ಆ ಪಂಡಿತ.

ಎನು ಶುಕ್ ಅಂತೀರಿ ನನಗೆ! ನೋ ಡೌಟ್, ಆ ಪೋಲಿ ಸಿಂಗಾನೇ !
ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸೀನೂ ಮುಗಿಸದೆ ಬೀದಿ ಬಸವನ ಶರಹ ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಲೀತಿದ್ದು
ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ದೀನಿ ಅಂತ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ
ಹೋದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ, ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಸಂತೋಷವಟ್ಟೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಕಳ್ಳ ಸಿಂಗ
ಈ ಚೈತನ್ಯ ಸಂಡಿತ !

“ಬಡ್ಡೀ ಮಗನೆ ನನ್ನ ದುಡ್ಡು ವಾಪಸ್ ಕೊಡು. ಇಲ್ಲಾಂದ್ರೆ—” ನಾನು
ಶುರುವಾಡಿದೆ.

“ಏನು, ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳ್ತೀಯಾ ? ಹೇಳು, ಹೇಳು, ಇನ್ನೂ ಆ
ಸ್ಕೂಲು ಬುದ್ದಿ ನಿನಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಪಾಪ” ಅಂತ ರೇಗಿಸಿದ (ಆಗಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಏನು
ತೊಂದರೆ ಆದರೂ ನಮ್ಮಜ್ಜಿಗೆ ಹೇಳೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟೊಂಡಿದ್ದೆ) ನನಗೆ ಇನ್ನೂ
ಕೋಪ ಬಂದಿದ್ದು ನೋಡಿ,

“ಓಕೆ. ಓಕೆ, ಯಾಕಮ್ಮಾ ಕೋಪಿಸ್ಕೋತಿ ? ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಖಾಯಿಲೆ
ಗಳೆಲ್ಲಾ ವಾಸಿ ಆಯ್ತು ತಾನೆ ? ಇನ್ನೇನು ನಿಂದು ಕುಪ್ಪೇಂಟು ?” ಅಂದ.

“ ನೀನು ಡಾಕ್ಟರೂ ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಪಂಡಿತನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದೇನು ಲೇಹ
ಅಂತ ಕೊಟ್ಟೀದಿಯೋ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ
ಸಡನ್ ಆಗಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಗೋತಾ ಹೊಡದ್ರೆ ಏನೋ ಮಾಡ್ತಿ ?” ಅಂತ ರೇಗಾಡಿದೆ

“ಹೆದರ ಬೇಡವೋ ಬೇಕೊಫ. ನಾನು ಡಾಕ್ಟರಲ್ಲ ಒಪ್ಪೋತೀನಿ. ಆದರೆ
ನನ್ನ ಲೇಹ ಮಾತ್ರ ಸೂಪರ್ಬು ! ನಾನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದೆ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ನಾನೂ
ನೀನೂ ಆಪ್ತರಲ್ಲವೇನೋ. ಆ ಲೇಹ ಏನೂಂತ ನಿನಗೆ ಗಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟೊಡ್ತೀನಿ
ಅನ್ ಒನ್ ಕಂಡಿಶನ್ !” ಅಂತ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ.

“ಏನದು ?” ಅಂದೆ, ಈ ಸಲ ಹುಷಾರಾಗಿ.

“ಕೀಪ್ ಇಟ್ ಎ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಅಪ್ಪೆ. ನಾನು ಬಡುಕಬೇಕಲ್ಲಮ್ಮಾ. ಅದಕ್ಕೆ
ಅಂತ ಅಂದ.

“ಓಕೆ. ಆ ಲೇಹ ಏನು ಹೇಳು” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ

“ಸಿಂಪಲ್ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಕಣೋ. ಆರ್ಟ್ ಕ್ರೋಸಿನ್ ಮಾತ್ರ. ಆರ್ಟ್ ನೋವಾಲ್ವೀನ್ ಮಾತ್ರ. ಒಂದು ಪಿಲ್ ಕಾಪೋಸ್ಸು. ಆರ್ಟ್ ಜಮಚ ಈನೋಸ್ ಒಂದು ಆವಿಲ್. ಎರಡು ಸ್ಪೂನು ವಿಕ್ಸ್ ಟಾನಿಕ್. ನಿನ್ನ ತರಹ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಒಂದೆರಡು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ. ಸರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಿಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಎರಡು ಜಮಚ ತುಪ್ಪ ಮೇಲ್ದಾಕಿದರೆ ಮುಗಿತು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹ್ಯ. ಮಿಕ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು. ಭತ್ತದ ಹೊಟ್ಟನ್ನೋ ಅಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚನ್ನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಲೇಹ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರಾನಾ ಬರುತ್ತೆ ಬಾಟಲನ್ನೂ ತುಂಬುತ್ತೆ!” ಅಂತ ಅಂದ.

“ರಾಸ್ಯಲ್” ಅಂತ ಕೂಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

“ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆದುರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಅದಲ್ಲ ಮರಿ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಅವುಗಳನ್ನ ಹೇಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಫಾರ್ಮುಲಾ ಮರಿ, ಫಾರ್ಮುಲಾ” ಅಂತ ನಗೆಯಾಡಿದ.

“ಇನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗ್ತೀನಿ” ಅಂತ ಎದ್ದೆ.

“ಶಾಂತವಾಗಿ ಮನೇಗೆ ಹೋಗು. ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟೊಂಡಿರ್ದೀನಿ ಅಂತ ಆಣೆ ಮಾಡಿದಿ. ಮರೀಬೇಡ. ಏನಾರೂ ಇನ್ನೂ ಲೇಹ್ಯ ಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ಬಾ, ಆರ್ಟ್ ಬೆಲೆಗೇ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ಹೊರಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೇಶೆಂಟ್ಸ್ ಕಾಯ್ತಿದಾರೆ. ಬೈ ಬೈ ಮರೀ” ಅಂತ ನನ್ನ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟ.

ಸ್ವರ್ಗಾ ಹೋಟೆಲ್ ಲಾಬಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲೇಹದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತವಾಗಿ ತೋರಿತು ಮೈನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು. ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಣಸ್ತೇ ಇದ್ದಿದ್ದ ಹಶಿವು ಬೇರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು. ಆರ್ತರೈಟಿಸ್ ನೋವೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು.

“ಐ ಯಾಮ್ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಮ್!” ಅಂತ ಆನಂದರಾವ್ ಸರ್ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ರಾಜಾಜಿನಗರಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟೆ !

ಪರಿಮಳ ಬೀರಿ ಪರಿಣಾಮ ಪಡೆಯುವ ಸಮಾಚಾರ

ರಾಮಿ

ರೌಮಿಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ವೇತನ, ಭದ್ರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದ ಆಮಿಷ ಹೇಗೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾಮಕರಣದಿಂದ ತೊಡಗಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಗೊಟಕ್ ಅಂದರೆ ಸಂಸಾರ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ನೌಕರ ವರ್ಗದವರ ತನುಮನ ತಂಪುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ.

ಆದರೂ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಬಗೆಯ ಸುವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಬೀರಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಗುಮಾಸ್ತ ವರ್ಗದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸುವಾಸನೆ ಬೀರಿ ಅವರನ್ನು ಹರ್ಷಚಿತ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಒಬ್ಬ ಮನಃ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸುವಾಸನೋಪಾಯ ಫಲಪ್ರದವೆನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಫಿಯ ಸುವಾಸನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದೇನೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಕಾಫಿಯ ಬಟ್ಟಲು ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಸುವಾಸನೆ ಘಮ್ನೆಂದು ಹಬ್ಬುತ್ತಿರಲು ಎಂಥ ಸೋಮಾರಿಯೂ ಚುರುಕಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸೆಟೆದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಅಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದ ಕ್ಯಾಂಟೀನಿನಿಂದ ಘಮ ಘಮಿಸುವ ಶಾಫಿಯ ಪರಿಮಳ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ದೂಡಿ ಹೊರ ಹೊರಡುವವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೀನಿ. ಸುವಾಸನೆ ಕಾರ್ಯೋತ್ತೇಜಕ ವಾಗುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ.

ಸುವಾಸನೆ ಬೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಈ ಉಪಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಐಟು ಕೂಡ ಇದೆ.

ಪರಿಮಳ ಬೀರುವುದು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹೋದರೆ ಆ ಸುವಾಸನೆ ಅಭ್ಯಾಸ ವಾಗಿಬಿಟ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗದೆ ಹೋಗುವ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ತಲೆನೋವು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದುತರದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವುದು ಸಹಜ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವೆನಿಸುವಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ವಾಕರಿಕೆ. ಸಂಪಿಗೆಯು ಮಡದಿಗೆ ಪರಿಮಳವೆನಿಸಿದರೆ ಪತಿಗೆ ಅದರಿಂದ ತಲೆನೋವು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಹಿಕ ಸುವಾಸನಾ ಪ್ರಯೋಗ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯೋತ್ತೇಜಕ ವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸೀತೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸುವಾಸನೆಯ ಬದಲಿಗೆ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನೇ ಕಾರ್ಯೋತ್ತೇಜಕವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆಯಬೇಕು.

ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಒಂದು ಕಛೇರಿ ಸುತ್ತಲೂ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬೀರುವ ಗಟಾರ ದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಆ ವಾಸನೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಧ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತನಿಖೆಯವರು ಬೇಗನೆ ಕಾಲುಕೇಳುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. I. T. ಮಂದಿ ಕೂಡ ಈ ಅಸ್ತತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಜಿಯಾರೆ ?

ಸೋಮಾರಿಯಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವ ದಾರಿಹೋಕರು ಕೆಲವರು ಕೊಳಕು ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಚುರುಕಾಗಿ ಧಾವಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೀನು ಮಾಂಸ

ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದಾಟುವಾಗಲೂ ವೇಗವರ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೆಲ್ಲ ವಾಸನೆ ದುರ್ವಾಸನೆಗಳ ಸಮಾಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಸುವಾಸನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗೋಣ.

ಸುವಾಸನೆಯ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಚಿಸುವಾಗ ದಿ| ದಾಶಿರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತರ ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಲದ ದಫೇದಾರ್ ದೇರಣ್ಣೋರ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ದೇರಣ್ಣೋರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪಕ್ಕೋಡ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರೊಂದರೆ ಅವರ ಮೂಗಿನ ಮುಂದೆ ಪಕ್ಕೋಡದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಹಗೂರಾಗಿ ಹಾಯಿಸಿದರೂ ಸಾಕು ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಎಂಥ ಕುಖ್ಯಾತ ಕಳ್ಳನನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಪಕ್ಕೋಡ ಮೆಲ್ಲು ವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಕೂಡ ದೇರಣ್ಣೋರ ಮಂಶದವರು ಪೋಲೀಸ್ ಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ವೀರಪ್ಪನ್ ಕೂಡ ಆ ದೌರ್ಬಲ್ಯದ, ಸುಳಿವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು.

ತಪ್ಪಾಯಿತು ಕ್ಷಮಿಸಿ. ಸುವಾಸನೆ ಬೀರಿ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿಗಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದ್ದೆನಲ್ಲ. ಸುವಾಸನೆ ಬೀರಿ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಮಾಚಾರ ತಾನೆ ನಾನು ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದು.

ಧೂಳಿನ ಅಲರ್ಜಿ

ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕನೇ ಮಹಡೀಲಿ
ಪ್ರಣಯದ ಪರಾಗ ಸ್ಪರ್ಶದಲಿ
ಧೂಳಿನ ಅಲರ್ಜಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ—
ಸೀನಿ ಕೆಮ್ಮಿ ಮಾಡಿದ —
ಇಪ್ಪತ್ತ ನಾಲ್ಕನೇ ಮಹಡೀಲಿ
ಗಾಜಿನ ಗೋಡೆ ಗರಡೀಲಿ !

—ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸೊರಬ

‘ ಪುಣ್ಯತಿಥಿ ’ ಆಚರಣೆ

ಎಂ.ಎನ್.ಕೆ.

ಬೇರಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು “ಪುಣ್ಯತಿಥಿ” ಆಚರಣೆ. ನಮ್ಮ ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆರಡು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಈ “ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿ” (ಪು.ತಿ.) ಆಚರಣೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. Star TV ಯಲ್ಲಿ ಅರೆನಗ್ನಿಗಳು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ ಕುಣಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು ದೂ.ದ.ಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಕಾಣುವುದು ಈ ಪು. ತಿ. ಆಚರಣೆ. ಜುಬ್ಬಾ ಧಾರಿಗಳಾದ ರಾ.ಪು. (ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಧಾನಿ) ಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ಬಂದು ಯಾರೋ ದಿವಂಗತರ, ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೋ, ಸಮಾಧಿಗೋ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ದೂ.ದ.ದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಈ ಪು.ತಿ. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆ :- ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಪು.ತಿ. ಇಲ್ಲಿ ಆದಿನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರಜೆ. ಅಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಉಪ ರಾ.ಪ ಪ್ರಧಾನಿ ಮತ್ತಿತರು ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ, ಆಲ್ಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ಭಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿಯನ್ನು ಮೈನರ್ ಪು.ತಿ. ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರಜೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಾಲೀ ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರು ಅಂದು ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಲಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನನ್ನ ವಾದ.

ಸಂದರ್ಭೋಚಿತ, ಈ ಎರಡನೇ ಪು.ತಿ. ಮೇಜರ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಬಹಳಷ್ಟಿದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿ ಯೊಬ್ಬರು ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದೆ. “ಏನು ನೀವು ರಜೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರ?” ಎಂದೆ. “ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಹತ್ತು ದಿನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರಜೆ” ಎಂದರು. ಎಲಾ, ಇದು ಹೇಗೆ ಹತ್ತುದಿನ ಒಟ್ಟಿಗೇ ರಜೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಹತ್ತು ದಿನ ರಜೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೇ. ನಾನು

ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿ ಹೇಳಿದರು “ಏನೀ ಹಾಗೆ ನೋಡ್ತೀರ? ಇದು ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ? ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ನೋಡಿ” ಎಂದರು. ನೋಡಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಯಂತಿ, ಆ ವ್ರತ, ಈ ವ್ರತ. ಶನಿವಾರ, ಭಾನುವಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಹತ್ತು ರಜವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನೇ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. “ಎರಡು ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿ ಸೇರಿಸ್ತೀ. ಸರಿಯಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದರು. “ಈ ಪು.ತಿ. ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ” ಎಂದೆ. “ಆದೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿಸಿ, ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು. ಮೈನರ್ ಪು.ತಿ. ಯನ್ನು ಮೇಜರ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ, ರಜಾದಿನಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಜಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹತ್ತು ದಿನ ರಜ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರ್ಲಿ” ಎಂದರು. “ಆ ಎರಡು ಪು.ತಿ. ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಮಹಾನು ಭಾವರುಗಳಾರು? ಅವರು ಮಹಾನುಭಾವರಾಗಲು ಮಾಡಿದ ಮಹತ್ಸಾಧನೆ ಗಳೇನು? ಅವುಗಳೇನಾಗಿವೆ” ಎಂದೆ, “ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲ” ಅಂದರು. “ನಿಮಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರಜೆ” ಎಂದೆ. “ಭಾನುವಾರ ಸೇರಿ ಕೇವಲ ನೂರ ಎಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು. ಏನೇನೂ ಸಾಕಾಗೋಲ್ಲ” ಎಂದು ವ್ಯಸನಿಸಿದರು. “ಪುಣ್ಯತಿಥೀಕೇ ಜೈ” ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆ.

ಹಾಗೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರೀ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಬರೀ ಪುಣ್ಯ ತಿಥಿಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲಾಗದೇ, ಈ ಕಳೆದ 46 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೇ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಹರಡಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಗರೀಬೀ ಹಠಾಯಿಸಿ, ಕ್ರಯೋಜಿನಿಕ್ ರಾಕೆಟ್ ಎಂಜಿನ್ ಉಡಾಯಿಸಿ, ಆಖಂಡ ಭಾರತ ರಚಿಸಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಕನಸಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಆಲೋಚಿಸಿದೆ.

“ರೀ ನಾಳೆ ಭಾನುವಾರ ಆರ್ಜೆಂಟೈನ್ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಬನ್ನಿ. ಬರುವಾಗ ಉಟಾನೂತನ್ನಿ. ಕೆಲಸ ಬೇಗಮುಗಿಸಿ ಸಂಜೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮುಂಚೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಮಾಲೀಕರ ಅಪ್ಪಣೆ ಜ್ಞಾಪ ಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದೆ. ರಸ್ತೆ ಬದಿಗಿದ್ದ “ಸಂಶೋಧನೆ ದರ್ಶನಿ”ಗೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ಸಿಂಪಲ್ ಕಾಫಿ ಗುಟುಕರಿಸಿ ಮನೆಸೇರಿದೆ.

ರಾತ್ರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲೇಟಾಗಿತ್ತು, ಊಟಮಾಡಿ ಬೇಗಮಲಗಿದೆ. ದೂ.ದ. ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪು.ತಿ. ನೋಡಬೇಕಾದೀತೆಂಬ ಭಯ ಒಂದು ಒಂದು ಕಡೆ! ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಭಾನುವಾರ ಬೇಗಿದ್ದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾತುರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ!

ತುತೂರಿ

(ಅಪರಂಜಿಯ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದಂದು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ವೈದ್ಯ (ಶೀನೂ)ರವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ಮಿತ್ರರೇ,

ಇಂದಿನ ಈ ಉತ್ಸವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ 'ಕೊರವಂಜಿ', 'ಅಪರಂಜಿ'ಗಳ ಅಥವಾ 'ಕೊಪರಂಜಿ'ಯ ಈ ನಗು ತುತೂರಿಯನ್ನು ನಗ್ನಾ ನಗ್ನಾ ಊದುವ ಸಂತೋಷ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇರುವ ಏಕಮೇವ ಅರ್ಹತೆ ಎಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಾನೊಬ್ಬ-ಅಥವಾ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಈ ತಾಯಿ, ಮಗಳ ಕಟ್ಟಾ ಅಭಿಮಾನಿ ಎಂಬುದೇ ಇರಬೇಕು. ತುತೂರಿಯನ್ನೇನೋ ಊದತೇನಿ. ಆದರೆ ನಡುನಡುವೆ 'ಶಂಖ' ಹೊಡೆದವರ್ದಂಗೆ ಲೇಳಿಸಿದರ ಉದಾರ ಹೃದಯದಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಡಿರಿ.

ಈ 'ಕೊಪರಂಜಿ' ತುತೂರಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮೆಲಕು ಹಾಕುವುದು ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಲಾರದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ 'ನಗಲಾರದ' ಅಥವಾ 'ನಗುಬಾರದ' ಅಥವಾ 'ನಗಬಾರದ' ದೇಶ. ಅಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣ- a Social Character ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿನ ಬಾಲಗಂಧರ್ವರ ಪಾತ್ರಗಳಾದ "ತಳೇರಾಮ" "ಧೈರ್ಯಧರ" ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಗಳೂ, ಮುಂದೆ ರಾಸಿರಾಸಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಅಚಾರ್ಯ ಅತ್ರ, ಪು.ಲ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಪು. ಭಾ. ಭಾವೆ, ರಮೇಶ ಮಂತ್ರಿ, ಗಂಗಾಧರ ಗಾಡ್ಗೀಳ್ ಇವರ ನಾಟಕ ಪ್ರಬಂಧ, ಪ್ರವಾಸವರ್ಣನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಧುಗಳ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಉಳಿದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳಗನ್ನಡದ ಕುವೆಂಪುರವರ "ಏನು ಸಿದ್ಧಿಯುಪಾಧ್ಯರಿದ್ದಿರಿದೇನು ಧನುವಿಂಗಲ್ಲವೆ"? ಎಂದು ದ್ರೌಪದಿ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬರುವ ಬಾಸರ ಬಳಲಗಟ್ಟೆಯ” ಅರ್ಜುನನ ವರ್ಣನೆ ಹಾಸ್ಯದ ಒಂದು ವೈಖರಿಯೆಂದೂ, ಆ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ತೋರುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದಣನ “ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀ” ಮಂತ್ರ ಅಂದಿನ ಹಾಸ್ಯದ ಮಾದರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಂತಹದಿನ್ನೆಷ್ಟಿತ್ತೋ ತಿಳಿಯದು.

ಮುಂದೆ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಪುಲವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ, ಕೈಲಾಸಂ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಎನ್.ಕೆ. ಬೇಂದ್ರೆ ಇವರ ಕೆಲವು ನಗೆನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಅಥವಾ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಬರಹಗಳು ತೀರ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಯವರ “ಗೃಹದಾರಣ್ಯಕ”, ಶ್ರೀರಂಗರ “ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ”, ಪ. ರಮಾನಂದರ “ಹುಚ್ಚು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನ ಹೂಬಾಣಗಳು”. ಗೋರೂರರ “ನಮ್ಮ ಊರಿನ ರಸಿಕರು” ಇವುಗಳನ್ನೂ, ಕಥಾಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರ “ರಂಗಪ್ಪನ ಮದುವೆ”, “ರಂಗಪ್ಪನ ದೀಪಾವಳಿ”ಗಳನ್ನೂ ಹ.ಪಿ. ಜೋಷಿಯವರ “ಗಂಗೆಯ ಗುತ್ತಿಗೆ”, ಕೆ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ರವರ “ಇನ್ನೆಪ್ಪಕ್ಕರ ಗಥಾ”ಗಳನ್ನೂ ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ರಾ.ಶಿ.ಯವರ “ಕೊರವಂಜಿ” ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು.

ಕ್ರಾನಾಲಾಜಿಕೃಲ್ಲಾಗಿ (Chronologically) ಇಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಬೀಚಿಯವರ ‘ತಿಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಪುಲ ಬರಹಗಳು. ಲಾಂಗೂ ಲಾಚಾರ್ಯರ ಚಾಡಿಯೇಟುಗಳೂ, ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ “ಕಾಲೇಜುರಂಗ” “ತಮಿಳು ತಲೆಗಳು” ಎಚ್.ಕೆ ರಂಗನಾಥರ “ಪರದೇಶಿಯಾದಾಗ” “ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್” ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೊರವಂಜಿಯ ನಂತರದ ಅಥವಾ ಸಮಕಾಲೀನ ಕೃತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಂತೂ 1942ರ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಯುಗಾದಿಯೆಂದು, ರಾ.ಶಿ. ಯವರು ‘ಕೊರವಂಜಿ’ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಮೇಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಾಸ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನೋ, ಹಿನ್ನುಡಿಯನ್ನೋ ಬರೆಯುವಾಗ, ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.

‘ಬೇಂದ್ರೆ’ರಂತಹ ಹಿರಿಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯದ ಅಭಾವವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇಂತಹ ನಗಿಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದರು.

ಹೀಗಾಗಿ ಕೊರವಂಜಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ “ನಿರಸ್ತೇ ಪಾದಪೇ ದೇಶೇ ಏರಂಢೋಪಿ ದ್ರುಮಾಯತೇ” ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ರಾ.ಶಿ.ಯವರ ಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕೊರವಂಜಿ “ಏರಂಢ”ವಾಗದೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯಬೇಕು.

ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ “punch” ಎಂಬುದೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಎಳವೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾ.ಶಿ.ಯವರು “punch” ಪತ್ರಿಕೆಯೆಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದೂ ಸರ್ವವಿದಿತ.

ಆದರೆ “ಪಂಚ”ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಹಾಸ್ಯ ರಾ.ಶಿ.ಯವರ ಹುಟ್ಟುಗುಣವೇ ಆಗಿ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೇ ಆಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಈ ಹಾಸ್ಯದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಅವರು “ಕಮಲ ಪತ್ರ ಮೇವಾಂಭಶಿ” ಎಂಬಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ವಂಡರಗಣ್ಣಿನ ಕೊಂಕು ನೋಟದ ನಿಲುವು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ “ಕೊರವಂಜಿ”ಯ ಸ್ಥಾಯೀ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದರೂ ಕೊರವಂಜಿ ಕಳಪೆಯಾಗದೇ ತನ್ನ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತು.

42ರ ಯುಗಾದಿಯಿಂದ 67ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನವರೆಗೆ 25 ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ನಕ್ಕು ನಗಿಸಿ ನಿರಂತರ ಮುದ ನೀಡಿದ ಕೊರವಂಜಿಯ ಸಾಧನೆ ಹಿರಿಯದೇ ಎನ್ನಬೇಕು.

೧, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ – ಇಂದು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಆರ್.ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾಗೂ ಎ.ಕೆ. ರಾವಣಾನುಜನ್‌ರಂತಹ ಪ್ರಭೃತಿಗಳನ್ನು ನಾಡಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದು. ಕೊರವಂಜಿಯ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ, – ಆಗಿನ್ನೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಒಂದು ವ್ಯಂಗಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದ ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿಯವರು ಯುವಕ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾ.ಶಿ.ಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು, 'ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ತಾನು ಋಣಿಯೆಂದೂ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಕಾರ 'ಲೋ'ನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರುವುದು ತನ್ನ ಗುರಿಯೆಂದೂ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನಂತೆ.

ಇನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನಗಲಿದ ರಾಮಾನುಜನ್ ಅವರು "ಅಕ್ಕೂರ" ಎಂಬ ಪೆನ್ನಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ "ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಉದ್ಯೋಗ" ಎಂಬ ಲೇಖನ ಮೊನ್ನೆ ಯಷ್ಟೇ 'ಆಪರಂಜಿ'ಯಲ್ಲಿ, ದಿ. ರಾಮಾನುಜನ್‌ರ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾಗೂ ರಾಮಾನುಜನ್ ತುರ್ತಾಗಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳು. ಕೊರವಂಜಿಯ ಸ್ಮೃತಿಗರ್ಭದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ಮೃತಿರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿವೆಯೋ ?

೨. ಕೊರವಂಜಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧನೆಯೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದು. 'ಕೈಲಾಸಂ'ರ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಒಮ್ಮೆ ಟೀಕಿಸಿದಾಗ, ಕೈಲಾಸಂ "ಭಾಷೋ ಆಭಾಸಂ ನಾಟಕೋ ರಮ್ಯಂ ಇತಿ ಕೈಲಾಸಂ" ಎಂದು ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊರವಂಜಿ ಗೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರ ವ್ಯಾಕರಣದ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಆಡು ಭಾಷೆಗೊಂದು ಛಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಲೇವಡಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಕುಹಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಬೆರಕೆ ಮಾಡಿ "ಪುಟ್ಟಪಾತು" "ಹಲೋ ಸತಿ" "ಪೆಕರ ಮುಂಡೇದ್ದು" "ವೈಸೆವರ್ಸ"ದಂತಹ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೂ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

೩. ಕೊರವಂಜಿಯ ಮೂರನೆ ಮಹತ್ಸಾಧನೆಯೆಂದರೆ, ಲೇಖಕರ ಬಳಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು. ಇದೊಂದು ಕೊರವಂಜಿ ಹಾಗೂ ಆಪರಂಜಿಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆಯೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಕು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ, ಎಷ್ಟೋಸಲ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿರದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, 'ಬರೆಯಿರಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಎಂದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆಹಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ,

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ದೊಡ್ಡ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೇನೋ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗಿನ loyalty ಯನ್ನೂ sence of belonging ಅನ್ನೂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆಯೇನಲ್ಲ.

ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ. ಕೇಫ. ಬುಳ್ಳೆ, ಆ.ರಾ.ಸೆ., ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ, ಸುನಂದಮ್ಮ ಶ್ರೀರಂಗ, ರಾಜರತ್ನಂ, ಟಿಪ್ಪಾ; ಒಬ್ಬರೇ ಇಬ್ಬರೇ ಕೊರವಂಜಿಯ ಈ ನಗು ದರ್ಬಾರಿಗರು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ರಾ.ಶಿ. ಯವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯಲೋಕದ ಪಿತಾಮಹ ಅಥವಾ “ಹ್ಯೂಮರಸ ಬ್ರಹ್ಮ” (Humorous ಎಂಬುದು ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವೇ) ಎನ್ನಬಹುದು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕೃತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾ.ಶಿ. ಯವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿದ ಹಾಸ್ಯಪಟುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಕೈಲಾಸಂ, ಕಸ್ತೂರಿ ಶ್ರೀರಂಗರಂತಹವರು ರಾ.ಶಿ. ಯವರನ್ನು ಮೀರಿಸಿದವರಿರಬಹುದು. ಕೈಲಾಸಂ ಅಂತೂ ರಾ.ಶಿ. ಯವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಅವರ ಗುರುಗಳು. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು ರಾ. ಶಿ. ಯವರಂತೆ ಪಿಡ್ಡಾನು ಪಿಡಿ ಬರಹದಾರರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅವರೆನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಗದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಾ.ಶಿ. ಯವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯಲೋಕದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದದ್ದು.

ಕೊರವಂಜಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಜೀವನವಾದರೂ ಎಂತಹದು? “ರಂಗಪ್ಪನ ರಾವಣ ಭಾತು” “ದಫೇದಾರ ದೇರಣ್ಣೋರ ಪಕೋಡ”, ಸೈಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ವ್ಹಾಯಾ ತಲಕಾಡ ಆಗಿ ಚಂದ್ರನವರೆಗೆ ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವ ರಾಜ, ಚಂದ್ರಿ, ಕೇಫರು, ಬೀರು ಕುಡಿದು ಬದುಕುವ ಪಾಂಡು, ಅವನ ಶುಕ್ರವಾರ ಶೌರಿ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ವಂಡರಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಕಾಮೆಂಟಿಸುವ ಕೊರವ, ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಆದರ್ಶದ ಅತಿರೇಕವಿಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗನ ಕೈಗೆಟಕುವ ಜೀವನ. ಇಲ್ಲಿಯ ನಾಯಕರು ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಹೋಗ ತಾರೆ, ಬೀರು ಕುಡಿತಾರೆ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕೋಚ ಬಿಟ್ಟು ಆತ್ಮಾಗ ಇತ್ಯಾಗ ನೋಡೋಅಷ್ಟು ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಕುವುಂದಿ ಹ್ಯಾಂಗ ಇರಬೇಕೋ ಹಂಗ ಇರತಾರ. ಅಂತೆಯೇ ಕೊರವಂಜಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಅಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು, ವಿಶೇಷತಃ ನನ್ನಂತಹ ಪಾಮರರಿಗೆ.

ಈ ರೀತಿ ಸತತ 25 ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೇ ಜನಮನ ರಂಜಿಸಿದ ಕೊರವಂಜಿ ಕೊನೆಗೂ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಮಾರ್ಚ್ 67ರ ಕೊನೆಯ ಸಂಚಿಕೆ

ಯಲ್ಲಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಅ.ರಾ.ಸೆ., ರಾಮಿ, ದಾಶರಥಿ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿ “ಹೋಗಿಬರ್ತೀಯಾಮ್ಮಾ” ಅಂತ ಕೊರವಂಜಿನ್ನ ಕಾಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ! “ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇss ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನಗಲಿಕ್ಕೇ ಬರೋಲ್ಲ” ಎಂದು ಏನೆಲ್ಲ ಕಾಮಂಟಿಸಿದ ಜನ ಕಾಲು ಶತಮಾನ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಸ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊರವಂಜಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೋ! ತಿಳಿಯದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾಕೋ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ “ಪಂಚ್” ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋದಾಗ, ಅ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪರಮ ಭಕ್ತ ರಿಚಾರ್ಡ್ ಬಾಸ್ಟನ್ (Richard Boston).

“Bring me some Onions, I have tears to shed. Bring me a crocodile for ‘punch’ is dead” ಎಂದು ದುಃಖಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಬಳಗದವರು ಬಿಟ್ಟಾರೆಯೇ? ಕೊನೆಗೂ “ಫೀನಿಕ್ಸ್” ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅ.ರಾ.ಸೆ. ಹಾಗೂ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು ರಾ.ಶಿ. ಯವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಹೊಸಲಂಗ ತೊಡಿಸಿ “ಅಪರಂಜಿ” ಎಂದು ಹೊಸ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಮರಳಿ ನಾಡಿಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಈ ಸಲ ವ್ಹಾಯಾ ಚಿತ್ರ ದುರ್ಗದಿಂದ, ಆದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ “ಅಪರಂಜಿ”ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿ ದುಃಸ್ವಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಅಪರಂಜಿ ಮತ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಳು. ಈ ಸಲ ರಾ.ಶಿ.ಯವರ ಚಿರಂಜೀವಿ ಶಿವಕುಮಾರರ ಮಡಿಲಿಗೆ. ಪಿತೃಕುಣ ತೀರಿಸುವ ಈ ಸತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾ. ಶಿ. ಯವರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ, ಶಿವಕುಮಾರ್, ಡಾ! ಓಂ ಪ್ರಕಾಶ್, ಲೀಲಾಮಿರ್ಲೆ, ಕಮಲಾ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರಮಿಸಿ ಸಾರ್ಥಕ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ.

ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಕೊರವಂಜಿಯ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಕಾಲ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಂಜಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಾಡಿಗೆ ತಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಕಷ್ಟತಮದ್ದಾಗಿಯೂ, challenging ಆಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

1. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಇದೊಂದು ಸೋತಕುದುರೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೈದಾನಕ್ಕಿಳಿಸಿ ಗೆಲ್ಲಿಸುವ ಸಹಾಸ! ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದೆತ್ತಿನ ಬಾಲ ಹಿಡಿವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಹಸಕ್ಕೇ ಮತ್ತೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಧಾರ್ವ್ಯದ ಕೆಲಸ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಹ್ವಾನವನ್ನು ಅಂಗಿಕರಿಸುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಬೇಕು.. ಇಂತಹ ಮನೋ ವೃತ್ತಿ ಅಪರಂಜಿ ಬಳಗದವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸೋಣ,

2. ಕಾಲ: ಕೊರವಂಜಿ ಹುಟ್ಟಿದಕಾಲ 1942. ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೂರ ಬಂದ. ಕಾಲ ಜನರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತಗಳಂತಹ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ, ಬೆಳೆಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ.

ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ದೂರದರ್ಶನ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯ ಹಸಿವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕೆ ಹಾಳುಗೆಡವಿದ ಕಾಲ. ಟಿ.ವಿ. ವ್ಹಿ.ಸಿ.ಆರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲ ದಿಢೀರ್ ಮಸಾಲೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿಗುವ ಈಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ದರಿದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರುಬ್ಬುವ ಕೆಲಸ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ?

ಅಂತೂ ಒಬ್ಬ ಸರಸರಿ ಕನ್ನಡಿಗ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪರಂಜಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಗೆಲ್ಲುವ ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯ.

3. ವೈವಿಧ್ಯ : ರಾಶಿಯವರ ಹಂಬಲ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ, ಡಾಕ್ಟರರೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಹಾಸ್ಯಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಪರಂಜಿ ಬರಹಗಾರರ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಇಂಜಿನಿಯರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಈ ಉತ್ಸವನ್ನೇ ನೋಡಿರಿ;

“ಕೈಗಾರಿಕಾರಂಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆಯವರು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ “ಅಪರಂಜಿ”ಯ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬ.”

ನನಗೇಕೋ ಇಮಾಮ್ ಸಾಹೇಬರ ಪೌರೋಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕಂಡು ರಾ.ಶಿ.ಯವರು ಮ್ಯಾಲ ಎಲ್ಲೋ ಕೂತು ಆನಂದ ಬಾಷ್ಟ ಸುರಿಸುತ್ತಾರೇನೋ ಅನ್ನಿಸತದೆ.

ಲೇಖಕರಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇಂದು ಅಪರಂಜಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಕೂಡ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದೇ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಜತೆಗೇ “ಜನಪ್ರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನ”. “ಅಣುಕು ಕವನ” “ಪ್ರಶೋತ್ತರ” “ಚಿತ್ರಾವಳಿ” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೊಸತು ಹೊಸತು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಬಳಗ : ಇನ್ನು ಬಳಗದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಕೊರವಂಜಿಯ ಹಳೆಯ ಬಳಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಪರಂಜಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬರನ್ನು ಸೇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಳೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಇಂದು ಸುನಂದಮ್ಮ. ಕೇ.ಫ. ಅ.ರಾ.ಸೇ. ಕಂ. ಭಂ. ರಂತಹ ಹಿರಿಯರ ಜತೆಗೇ ಪ್ರಕಾಶ್, ಶಿವೂ, ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು, ಸತ್ಯ, ಪ್ರಭಾ, ಸೂರಿ, ದುಂಡಿರಾಜ, ಶೀನೂ, ವಿಜಯ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ, ಬಿ.ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ವಿಕಟಕವಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೊಸಬರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಪೆಣ್ಣು ಪೆತ್ತವರ ಬಳಗ ಪೆಣ್ಣು ಪೆಣ್ಣಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂಬಂತೆ ಒಬ್ಬ ಸುನಂದಮ್ಮ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಈಗ. ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ, ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಹೆಗಡೆ, ಶಾಂತಾರಘು, ಜೋತ್ಸಾ ಕಾಮತ್, ಕಮಲಾ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ನಂದಿನಿ, ಆರತಿ, ಕುಮುದಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳ ದಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಿಂದ ಪುರುಷರನ್ನು ಎತ್ತಂಗಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ನಾರೀ ರತ್ನಗಳು ಕಪಿಚೇಷ್ಟೆಯ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಪಿನೀಪತಿಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೇನೋ ಕಾಯ್ದು ನೋಡಬೇಕು.

ಅಂತೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳನ್ನು ‘ನ್ಯಾಗ್ಗಿಂಗ್’ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ‘ನಗು’ವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದು ಅಪರಂಜಿಯ ಹಿರಿಯ ಸಾಧನೆಯೆಂದು ನಾನು ಎಣಿಸುತ್ತೇನೆ.

5 ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಯೋಗ : ಬಳಗ ಬೆಳೆಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದೆ. “Let the clangrow, but not the clannishness” ಎನ್ನುವಂತೆ, ಅಪರಂಜಿ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳ ಆಡುಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವಾಶೀ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ, ಪುಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ದೂರದೂರಿನ ಜೀವಂತ ಆಡುಭಾಷೆ ಸೊರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪರಂಜಿ ಈ Dialects ಗಳನ್ನ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವೇ ಸರಿ. ನಾಡು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಆಡುಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೆಲ್ಲ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲು ಮಕ್ಕಳು- ‘ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾ’ ಎನ್ನಲಿಕ್ಕೆ “ಬಡ್ಡಾಗಿಂದ ಸುರೂ ಮಾಡೋಣ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಬಡ್ಡು’

ಎಂದರೆ ಗಿಡನ ಬಡ್ಡೆ, ಮರದ ಬಡ್ಡೆ, ಮರದ ಪ್ರಾರಂಭ ಬಡ್ಡೆಯಿಂದಲೇ ಆಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ನೆಲದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಎರವಲು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹದಿನ್ನಷ್ಟೋ? ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಬಿಡುವದೊಳಿತು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಲ ಆಡುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ಅಥವಾ ಮೂಲದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆಡೆಗೊಡುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಳಗಿನೆರಡು ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ.

“ಏನೋ ಹಣಿಮಾ ಮನ್ನೆ ‘ಕನ್ಯಾ’ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಂತಲ್ಲ ?”

“ಹುಸ್ಸು ಹುಸ್ಸು....

“ಹ್ಯಾಂಗಿದ್ದಾಳೆ ಹುಡ್ಗಿ” ?

“ಭಯಂಕರ ಛಂದ ಆದಾಳೆ”

“ಭಯಂಕರ ಛಂದ ಅಂದ್ರುಸ್ಸು”

“ಏ ಆರ್ಭಾಟ ಅದಾಳೆ ಬಿಡಬಾರದೂ....”

“ಅಂದ್ರೆ ಹ್ಯಾಂಗದಾಳೆ ಹೇಳಲ್ಲ ....?”

“ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ ಟೆರಿಫಿಕ್ ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್...”

“ಏಲೆ ಇವನು ಬರೇ ಆರ್ಭಾಟು ಟೆರಿಫಿಕ್ ಅಂತಾನಲ್ಲೋ ಕಣ್ಣುಮೂಗಲೇ ಹ್ಯಾಂಗದಾಳೆ ಹೇಳಲ್ಲ? ವೈಜಯಂತಿ ಮಾಲಾನ ಗತೆ ಅದಾಳೇನು ?”

“ಛೀಸ್... ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿ ನಿನ್ನ ವೈಜಯಂತಿಮಾಲಾನ್ನ, ಅವರ ಅಪ್ಪನ ಹಂಗ ಅದಾಳು !”

ಇನ್ನೊಂದು;

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ : “ಸರ್ ಈ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ತಿಳಿವಲ್ಲದಾಗೇದ್ರಿ”

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ : “ಅದರಾಗೇನತ್ತಿ ತಿಳಿಯಾಕೆ? ಸಿಂಪಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್”

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ : “ತಿಳಿವಲ್ಲದರೀಸ್”

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ : “ಅದಹೆಂಗ ತಿಳ್ಯೊದಿಲ್ಲರಿ ನಿಮಗ ಅಂತೇನಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯವಾ, ನನಗ ತಿಳಿತತಿಸ್ಸು ನಿಮಗೆ ತಿಳ್ಯೊದಿಲ್ಲ ...?”

ಹೀಗೆ ಅಪರಂಜಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಫಲವಾಗಿ, ‘ಶೀನೂ’ರವರ ಪಾಟೀಲ ವರಮೇಶಿ, ಕುಲಕರ್ಣಿ ಹಣಿಮ್ಯಾ, ಶೂಪುತ್ರ, ಮೀಶಿ ಮುರಿಗೆಪ್ಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಜೀವ ತಾಳಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡ, ಕೊಡಗಿನ ಕನ್ನಡ, ಮಂಗಳೂರಕಡೆಯ ತುಳುಗನ್ನಡ, ಮಂಡ್ಯದ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂಬು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಂತೂ ಈ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಂಜಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳೂ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಲೇವಡಿ, ಕುಹಕಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಶಃ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ವಿನೋದ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಕೇವಲ ಜೋಕರ, ಎಂತಲೋ ಅಥವಾ ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆಯ ನಾಗರಿಕರಂತೆಯೋ ಕಾಣುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ, ಲಲಿತಗಂಭೀರ, Sophisticated ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಿರಾಶಾಜನಕ, ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವ ಅನಾದರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ಬಾರದ ಅಲ್ಪ ಕೃಷಿ. ಈ ವಿಷವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ 'ನಗೆ-ಜೀವನ' ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಡಾಗುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಹಾಸ್ಯಸೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಾಗುವ ಕಲೆಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ತನ್ನನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಕುಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು. ಸಿನಿಕರಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ, ಅಲ್ಪತಾ ಭ್ರಾಂತಿ, ಘನತಾಭ್ರಾಂತಿಗಳಂತಹ ರೋಗಗಳಿಂದ ಬಳಲುವ ಮನೋರೋಗಿಗಳಿಂದ. ಸದಾ ಆತ್ಮರತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ನಾರ್ಸಿಸಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಹಾಸ್ಯಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

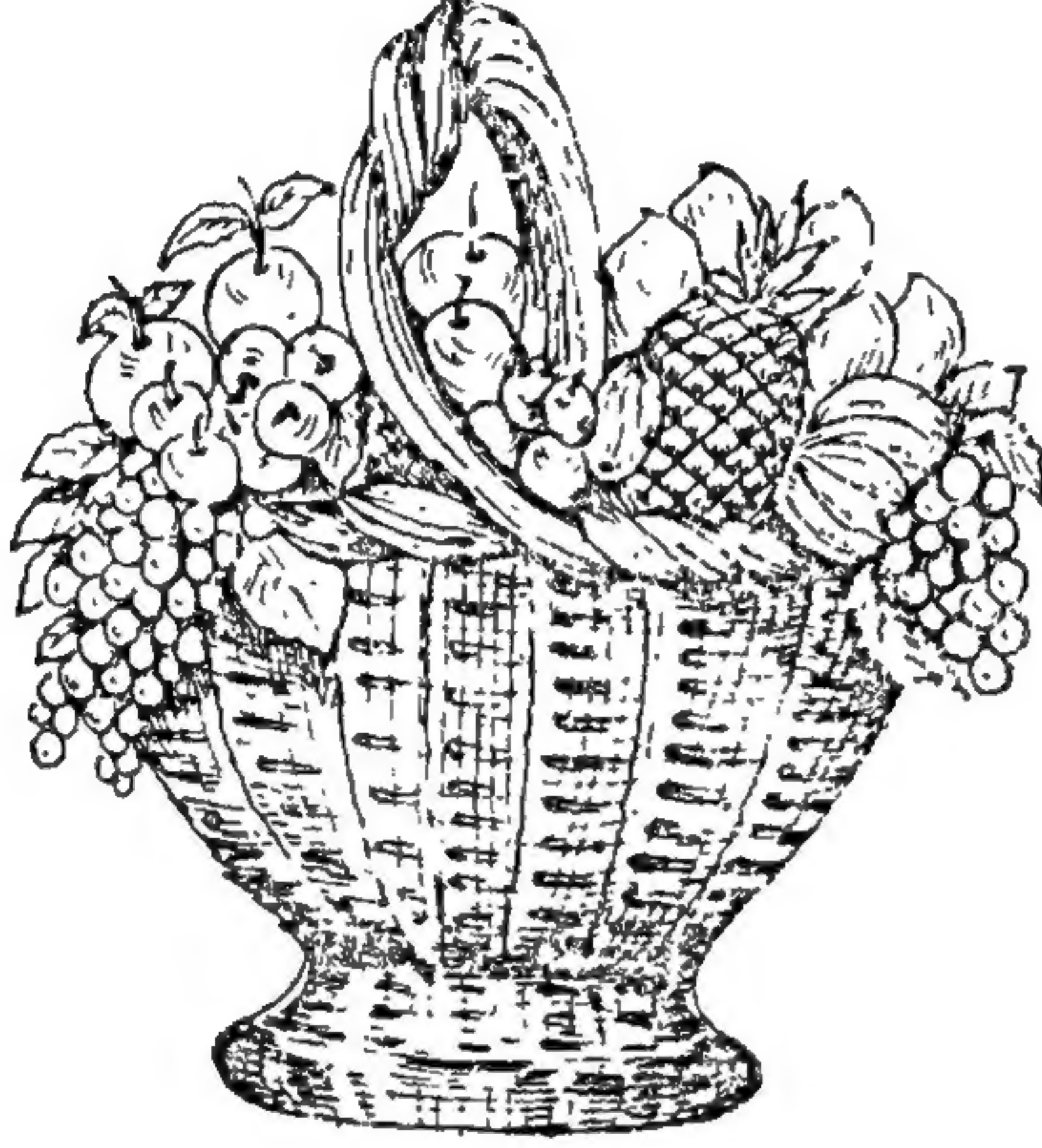
ನಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಔಷಧಿಯಿದ್ದಂತೆ. ನಗೆಗಾರ ಡಾಕ್ಟರಿದ್ದಂತೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಸುತ್ತಲಿನ ಓರೆ ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಅಂಕು ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು ನಗೆಯ ಔಷಧಿ ಅವಶ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಗೆಯನ್ನು ಹರಡುವುದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ. ಎಂತಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಾರ್ಶನಿಕರು "ಸಂತೋಷಂ ಜನಯೇತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಾಃ |

ತದೇವೇಶ್ವರ ಪೂಜನಂ |" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತಸವನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ, ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನೂ, ನಗೆಯನ್ನೂ ಹಂಚುವದು ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆಗೆ ಸಮನಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪರಂಜಿಯ ಹತ್ತನೆಯ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತ ನೀವೆಲ್ಲ ಈ ಸಂತೋಷ ಮಾತಾನ ಪೂಜೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಆ ಪೂಜೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಚಕನೆಂದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಚ್ಚರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲ ವಂದನೆಗಳು.

ಯೋಜನೆಗಳು ಹಲವಾರು. ಆಯ್ಕೆ ನಿಮ್ಮದು.

ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ○ ಸುಲಭ್ ಅಕೌಂಟ್ ○ ಸುಗಂ ಚೆಕ್ಸ್ ○
ಕಾಮಧೇನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ಸ್ ○ ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ಯೋನ್ ಲಿಂಕ್ಡ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ಸ್ ○ ರಿಕರಿಂಗ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ನಿರಂತರ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○ ಕಲ್ಪತರು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ನ್ಯೂ ನಿತ್ಯ ನಿಧಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○ ಬಾಲಕ್ಷೇಮ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ○
ಕ್ಯಾನ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಟಾಕ್‌ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ○ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ
ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸೇವೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ, ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು
ಬಳಸುವ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನೂ
ದೊರಕಿಸುವವು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್

(ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಉದ್ಯಮ)

ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ, ಜೆ. ಸಿ. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 002

ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ. ಸದಾಕಾಲ ನಿಮಗೆ ಆಸರೆ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಗ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್
ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 058

ದೂರವಾಣಿ: 395902 ತಂತಿ: 'ಮಾಸ್ಟರ್ ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಕ್ಸ್ - 845-580

ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
“ನಾಕ್ವೀಡ್” ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

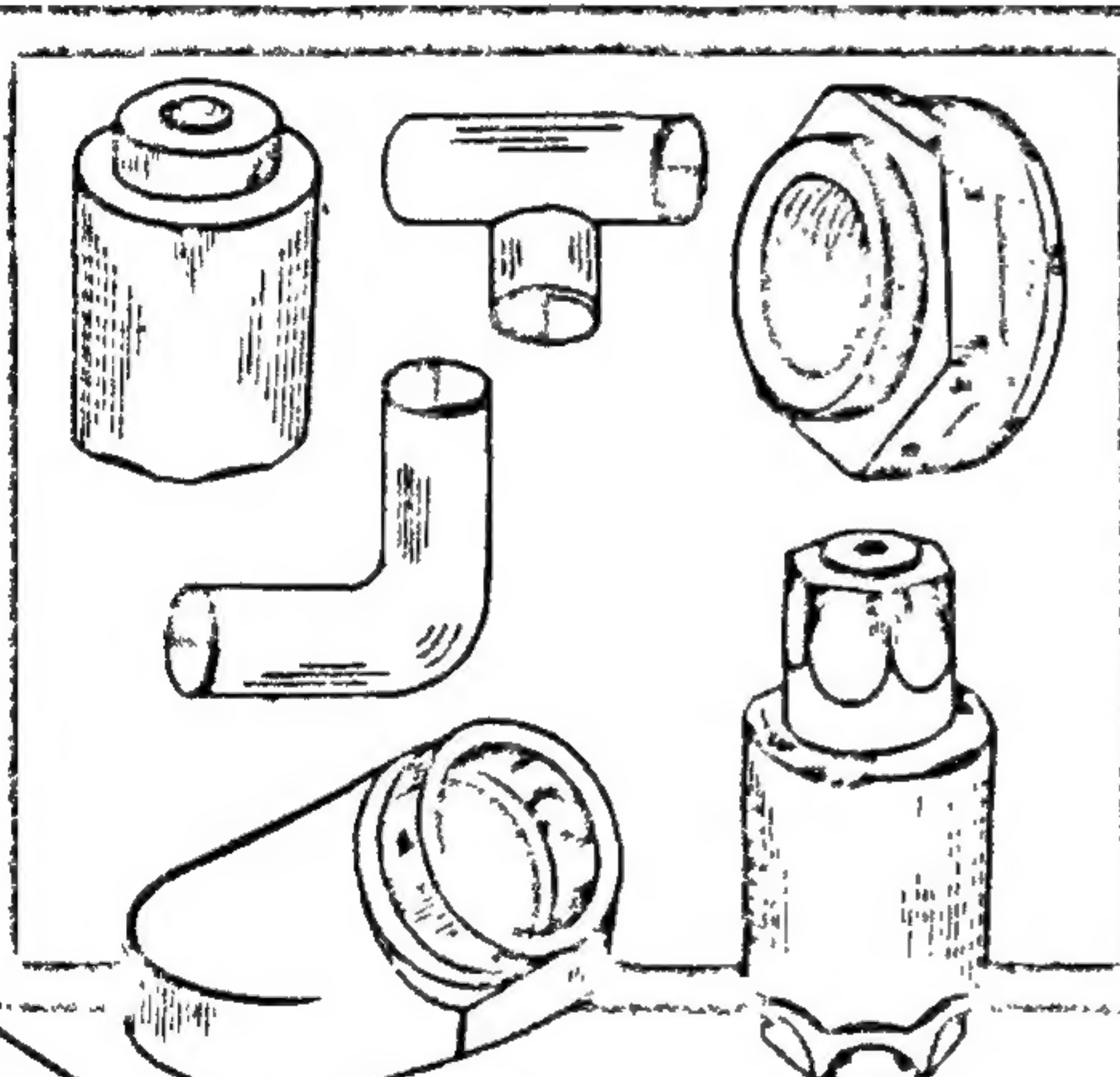
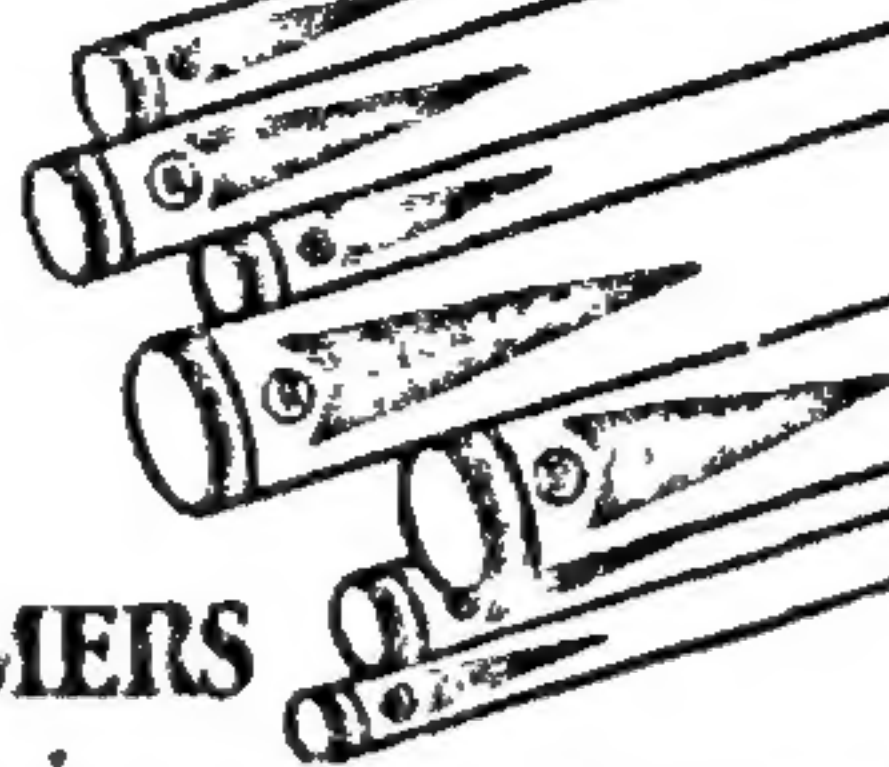
® **UIPLAST**

W

e specialise in
enjoying the company of
NAGGING, DEMANDING
and BULL DOZING CUSTOMERS

because they have made us what we are, a company
known for products of QUALITY, PRECISION and
DEPENDABILITY.

**THEY ARE SATISFIED.
WE ARE HAPPY.**

**UIPLAST
PVT. LTD.**

172/1,
Bannerghatta Road,
Bangalore - 560 076.
Phone: 6632602
Fax: 080-6635933

Manufacturers of moulded Industrial
Plastic Products in all Thermoplastics
such as PVC (both hard & soft), PP, ABS,
HDPE, HIPS etc., For Consumer
Durables, Auto-mobiles and Utility
Items etc., and UIPLAST PVC Pipes.

SNC

WE ARE 22 YEARS OLD.